

DOLENJSKI

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izjava vsak četrtek — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 246 din, četrletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEKOČI RACUN pri Mestni hranilnici — Komunalni banki v Novem mestu štev. 806-70/3-24

Stev. 47 (453)

LETNO IX.

NOVO MESTO, 27. novembra 1958

STUDIJSKA KNJIŽNICA
MIRANA JARCA
NOVO MESTO

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predel Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vracamo — TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalci« v Ljubljani

Socializem gradimo za človeka za srečo sedanjih in bodočih rodov

Predsednik Tito je v nedeljo zjutraj na Jankomirskem mostu prerezel trak in odprl novo avtomobilsko cesto Ljubljana-Zagreb — Vzdolž nove ceste so ga povsod prisrčno pozdravljali domačini in mladi na, glavne svečanosti v Novem mestu pa se je udeležila 50.000-člana množica

«Tovariš predsednik, sporočam Vam, da je mladina cesto zgradila.» Tako je raportiral v nedeljo zjutraj komandant Glavnega štaba mladinskih delovnih brigad Mičo Novković maršalu Titu na Jankomirskem mostu, ko je množica brigadirjev s predstavniki ljudske oblasti, JLA in investitorjev prisrčno in nadve stoplo sprejela dragega predsednika republike, ki je tako nato prerezel trak nad novo cesto in jo s tem izročil prometu. Skupno z gosti si je predsednik Tito ogledal novi most čez Savo, nakar se je odpeljal dolga kolona avtomobilov po novi cesti mimo lepo okrašenih vasi in naselij do Ivančne gorice. Ob nekdanjih naseljih so stali ob robu ceste brigadirji, pri vseh pa praznje oblečeni vaščani, mladina in pionirji, ki so veselo mahali z zastavicami, cvetjem in rokami ter pozdravljali drage goste. Prisrčen je bil sprejem v Ivančni gorici, odkoder se je kolona vrnila v Novo mesto.

Dolenjska metropola take množice ljudi v svoji zgodovini še ni videla. — Glavni trg, slavnostno okrašen in dobro ozvočen, je bil podoben velikanski valujoči reki, ki je preplavila tudi vse stranske ulice in trge in nestrenpo pričakovala maršala Tita. Točno ob enajsti uri je predsednik republike v spremstvu visokih gostov stopil na slavnostno tribuno, kjer ga je pozdravil v imenu graditeljev avtomobilskih cest in meščanov Novega mesta komandant brigad Mičo Novković. Vedno znova prekinjen z navdušenimi ovacijami velikanske množice, je maršal Tito začel govoriti.

„Prisrčno vam čestitam...“

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke, graditelji tega velikega objekta!

Prisrčno vam čestitam na tem velikem delu in se vam zahvaljujem, ker ste izpolnili obljubo, ki ste jo dali na mladinskem Kongresu januarja letos. Ponovno ste pokazali, da je naša mladina dosledna in že nekaj dajubi, to stodostotno tudi izvede. Naši skupnosti ste poklonili objekt, ki je zelo važen za naše gospodarstvo. To je razumljivo, šele del tistega, kar ste prevzeli nase kot obveznost, da boste zgradili in kar ste obljubili storiti, to je del avtomobilskih cest. Bratstvo in enotnost, ki bo povezovala naše kraje od cest proti Trstu in Mariboru ter iz Ljubljane do Djevdjellje. Kar ste dojšli storili in kar je že pred vami v tem pogledu, predstavlja ogromno nalogu, ki jo boste izpolnili, kakor ste to.

Letos je pri gradnji tega dela avtomobilskih cest »Bratstva in enotnosti« sodeloval samo del naše mladine, nekaj več kakor 50.000 mladincov in mladink, oziroma 54.000 naših mladih ljudi. Prihodnje leto jih bo moralo pri graditvi sodelovati še več in želite bl. da bi bilo iz leta v leto več novih in novih graditeljev, ker, kakor je preteklost pokazala, izgradnja objektov ni samo pomembna v tem pogledu, ne

pomeni samo izgradnje v materialnem smislu, temveč prav takoj omogoča, da se pri tem delu izvaja tudi naši mladinci.

Letos so bile bolj urejene razne stvari, bolje so bile zadovoljene razne naše potrebe, ka-

da bi lahko takoj in hitro pokazali, kaj lahko store. Prihodnje leto in v nadaljnjih letih bo to treba bolje obvladati.

Ta avtomobilskih cesta, ta naša pomembna magistrala, ki se sedaj gradi in ki se bo za vsemi mladostnim poletom in entuziasmom gradila neprekiniteno, dokler ne bo gotova, bo imela ogromno važnosti za povezovanje naših mest in posameznih ljudskih republik, to pa ne samo v ekonomskem pogledu, temveč prav tako tudi v pogledu zbirjanja naših narodov v raznih krajih naše države. Zato se cesta tudi imenuje cesta »Bratstva in enotnosti«, ker mladinci pa ne gradite tu samo tega objekta, temveč istočasno tudi kuje bratstvo in enotnost in ga krepi.

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke! Bilo je nekaj skepsičkov in ljudi, ki so pretirano skrbno računali in se zato spraševali, ali se izplača, da mladina gradi take objekte, da morda ni to dobre, se jih graditi mladina, oziroma, ali bi bilo cenejše, če bi jih gradili po rednem poti, tako, kakor pri nas gradimo druge objekte. Mislim, da je prav pri gradnji tega dela avtomobilskih cest, dokončane v tako kratkem razdobju izkazalo, da je bil ta skeptizem pretirano in neupravičen. Tu ne gre samo za to, če nekaj več stane, niti ni treba vsega gledati skozi dinar, če gre za take objekte, za taka dela. Treba je gledati tudi na to, kaj je nastalo od te mladine, od petdeset in več tisočev teh mladih ljudi, ki so bili tu. Nikoli ne bodo pozabili tega

skupnega dela naših mladih ljudi iz vseh ljudskih republik, skupnega življenja, ki so ga tu imeli, izmenjave mnogih s svojimi tovarisi, skupnega veselja in skupnih prizadevanj. V njihovih srečih in pameti bo ostalo to zabeleženo, dokler bodo živi. Zelebi, da bi vsa naša mlada generacija šla skozi tako šolo, skozi kakršno ste šli vi tukaj in skozi kakršno so šli tudi tisti pred vami, ki so gradili druge objekte. To je nekaj, kar ni mogoče kupiti z nikakršnim denarjem. Kajti taki objekti, avtomobilski cesti in razni drugi so važni za našo socialistično državo in gospodarskih in drugih vrokov, istočasno pa je važno tudi to, da se na njih rojevajo novi ljudje. Važno je, da ti ljudje razumejo, kaj pomeni bratstvo in enotnost, kaj pomeni naša socialistična država in kakšen mora biti lik naših novih ljudi. Preprinjam sem, da bo vsaj tisti, ki je bil tu, ko bo kasneje šel po tej cesti, s ponosom dejal, da je tu tudi del njegovega dela, njegovega truda. Prav tako tudi smatram, da bo tistim, ki tu niso bili, pa bi bili lahko, tistim, ki v tem delu niso sodelovali, čeprav bi bili lahko, zelo težko pogledati v oči tistim, ki so pri tem delu sodelovali.

To ne omenjam zato, ker bi misili, da je pri nas mnogo takih mladičev, ker jih tudi nini takih, ki bi lahko delali, pa niso hoteli, takih, ki v tem delu niso sodelovali, čeprav bi bili lahko, zelo težko pogledati v oči tistim, ki so pri tem delu sodelovali.

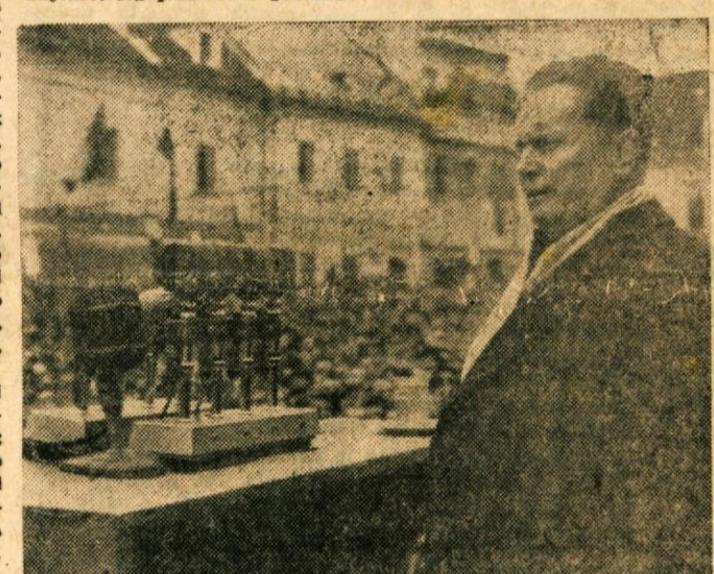
To ne omenjam zato, ker bi misili, da je pri nas mnogo takih mladičev, ker jih tudi nini takih, ki bi lahko delali, pa niso hoteli, takih, ki v tem delu niso sodelovali, čeprav bi bili lahko, zelo težko pogledati v oči tistim, ki so pri tem delu sodelovali.

Zeče bi reči nekaj besed tu, da tem, kakšne objektivne težave imamo in kako jih obvladujemo. Na primer: v svetu so

bil prekrizali roke in rekli, da smo dovolj storili. Ne, vse dokler bomo dihalni in dokler bomo imeli sposobnosti, bomo morali vlagati svoje sile, da bomo uresničili tisto, kar moremo za sedanje in za bodoče generacije in da gremo i zdaj i v prihodnjem z istimi težnjami naprej.

ENOTNOST PARTIJE IN NAŠIH NARODOV JE NEZLOMLJIVA

V teh prizadevanjih se pozabljajo na to, da je pri nas enotnost Partije in naših narodov cementirana v osvobodil-

NI SE NAM TREBA BATI JUTRIŠNJEGA DNE

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke, meščani in meščanke Novega mesta! Mi smo imeli dolochen čas nekakšen vakuum, razdobje, ko se bila vaša prizadevanja neznamna, ko smo prenehali po tistega, kar se želi storiti, da se tako v tistem, kar je podvzeto, pokažejo tudi lastne sposobnosti in sposobnosti vsega našega ljudstva. Mi tako mladino danes imamo in smo srečni, ker jo imamo.

Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke, meščani in meščanke Novega mesta! Mi, ki smo prišli danes sem in ki smo navzoč na tej proslavi, se veselimo skupaj z našo mladino, ki je uspelo v tako kratkem času zgraditi naši skupnosti takoj velik objekt, in čutimo, da bo bodočnost naše države, nadaljnja izgradnja naše države in nenož življenje prišlo v zelo sposobne in dobre roke. Ni se nam treba več batiti in vpraševati, kaj bo jutri, ko nas ne bo.

Glejte mlado generacijo, glejte te mlade! Vi boste znali iti naprej po poti, ki je dolochen v zaznamovana s krovjo in kostmi borcev v našem narodovsobodilnem boju, po poti, ki so zaznamovali člani naše Komunistične partije še pred vojno in med vojno, in na kateri danes vlagajo vse svoje sposobnosti vaši odrasli tovarisi. In to je tisto, kar nas napojuje z največjim zadovoljstvom, občutek sreče zaradi tega, ker imamo tako mladino, ki bo znala voditi Jugoslavijo v tisti smeri, ki ji je določena.

Tovariši in tovarišice! V naši

zemboju in v ljudski revoluciji in da je nezlomljiva. Tisti, ki danes delajo take poskuse, ki sem jih omenil, pozabljajo na to, vendar si po mojem mnenju na zelo rafiniran način prizadevajo, da bi oddvojili ljudstvo od njegovega vodstva. Govorijo, da gre v spor, ki je nastal za teoretične, ideološke stvari, trdijo, da je to v tem, ker smo bili tako pogumni, da smo rekli, da bomo delali v svoji državi takoj, kakor mislimo, da je najbolje, in to ne, kakor mislimo mi voditelji, temveč kakor misli vsi naše ljudstvo, ker mi ne moremo delati drugače kakor ljudstvo želi, kakor želi ogromna večina našega ljudstva. Jaz pa pravim, če bi mi ne delalo takoj, kako naše ljudstvo želi, ne bi bilo niti enega izmed nas na tem mestu, na katerem smo, v podstavku naše države. Zato, ker naše ljudstvo tako hoče in ker smatramo, da je naša pot pravilna, tako tudi delamo ter zato, razumljivo, se tudi ne moremo odzvati tistim težnjam od zunaj — naj bi delali same takoj, kakor delajo drugi. So, ki si tudi danes prizadevajo, da bi nam metalni polema pod noge, ki nas zaspavajo z raznimi klevenami in se trudijo oddvojiti vodstvo od ljudstva naše države. Stara izkušnja iz leta 1948 pa je pokazala, da je nemogoče premagati tako enotnost, kakršna obstaja pri nas med vodčimi ljudmi države in našim ljudstvom. Zato iščemo druge poti in si prizadevajo oddvojiti vodstvo od ljudstva, prizadevajo, da si kompromitirati to vodstvo, da bi jim potem, tako misljijo, uspeло preusmeriti ljudstvo.

Zigledi se, tovarisi in tovarišice, da je v naši državi Komunistična partija, ki je zrasla iz nepristnega boja za dobro svojega ljudstva, iz boja, ki ga je vodila pred vojno, med vojno in po vojni.

Konec novembra močne padavine z ohladitvijo in kaže, da bo snežilo do nižin. V začetku decembra izboljšanje in hladno, ponoči mráz, toda nekako od 4. decembra dalje poslabšanje, lahne padavine in topanje.

Ce pa že gre za to, da je to spor, ki sem ga omenil, vi pa dobro veste, da mi pred ljudstvom nismo nikoli tajili nobene stvari, da smo vam svoje delo vedno pokazali in odpravili.

(Nadaljevanje na 3. strani)

V R E M E

ZA ČAS OD 28. XI DO 7. XII.

Konec novembra močne padavine z ohladitvijo in kaže, da bo snežilo do nižin. V začetku decembra izboljšanje in hladno, ponoči mráz, toda nekako od 4. decembra dalje poslabšanje, lahne padavine in topanje.

Izgledi za čas od 8. do 15. decembra:

Prevladovalo bo oblačno vreme s pogostimi padavinami, a razmeroma mijo. Sredi decembra pričakujemo nastop mraza in sneg.

V.M.

AVTO CESTA BRATSTVA IN ENOTNOSTE
trajen spomenik mladega rodu FLRJ!

VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA, DOPISNIKOM IN SODELAVCEM, DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEM NAŠIM PRIJATELJEM ŽELIMO OB LETOSNJEM DNEVNU REPUBLIKE PRIJETEN ODIDIH IN VESELO PRAZNOVANJE VELIKIH USPEHOV, MED KATEMRIMI JE DOGRADITEV AVTOMOBILSKIH CESTE LJUBLJANA - ZAGREB NAŠA NAJVEČJA SKUPNA RADOST!

OB TEJ PRIZLOZNOSTI CESTITAMO ZA 29. NOVEMBER TUDI GLAVNU STABU MDB NA OTOCU, INVESTICIJSKI GRUPI, KOMITEJU ZKJ GRADITELJEV AVTOCESTE, UREDNINSTVU •MLADOSTI NA AUTOPUTU, IN SE JIM ZAHVALUJEMO ZA SODELOVANJE TER PODPORO V LETOSNJI NALJECI DELOVNI AKCIJI!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Občinski odbor SZDL Novo mesto vabi vse prebivalce mesta, da se udeležijo slavnostne akademije v počastitev dneva republike, ki bo jutri, v petek večer, v dvorani Doma ljudske prosvete.

INTERVJU S PREDSEDNIKOM OKROŽNEGA SODIŠČA V NOVEM MESTU

Trg in sodni organi

Obrnili smo se na predsednika okrožnega sodišča, tovariša Stjana Simončiča, da bi nam odgovoril na nekaj vprašanj o nalogah sodnih organov pri utrjevanju discipline na trgu in varovanju, zakonitosti ob uresničevanju odloka zveznega izvršnega sveta o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov. Tovarjiš predsednik se je ljubezno odzval naši prešnji in pojasnil:

Skrb za disciplino na trgu je zadnje čase v ospredju zanimalna vse naše javnosti, zlasti pa še vseh potrošnikov. Kaj bi lahko povedali o uresničevanju odloka ZIS o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov, ki je pred kratkim izšel. Ali so naša sodišča dobila — in od koga — že kaj prav proti kršiteljem tega odloka?

Odlok zveznega izvršnega sveta o evidenci in kontroli cen določenih proizvodov ne obvezuje le industrijska in trgovska podjetja na debelo, da si morajo izposlovati za vsako zvišanje cen mnenje zveznega državnega sekretariata za blagovni promet, ampak tudi občinske ljudske odbore, da določijo najvišje cene na drobno; nekateri obč. ljudski odbori so to prav tako že izvršili.

Kot kršilci omenjenega odloka morejo priti v poštev gospodarske organizacije, odgovorne osebe v gospodarskih organizacijah, imenitki zasebnih obrtnih delavnic in tudi drugi državljanji, ki bodo prodajali proizvode oziroma opravljali storitve po cenah, ki bodo v nasprotju z odloki obč. ljudskih odborov. Iz kazensko pravnega vidika se take kršitve opredeljujejo kot gospodarski prestopki ali kot kazniva dejanja kršitve predpisov o cenah po čl. 227 kazenskega zakona; to kaznivo dejanje stori namreč, kadar zahteva ali sprejme za blago, predmete ali storitve višje cene od predpisane. Sodna praksa opredeljuje, kaj predpisane cene ne le cene, ki so določene z odloki ZIS n. pr. sladkor, tobak, in z odloki občinskih ljudskih odborov, ampak tudi tiste, ki jih določajo v dogovorih gospodarske organizacije na podlagi uredb na trgovjanju.

Po najnovejših podatkih sodišča v novomeškem okraju še niso obnavljala takih kršitev. To pa seveda ne pomeni, da v našem okraju ni pojavorov polzuske nepravilnega zviševanja cen, saj je znano, da je tržni inšpektor že večkrat uspešno posredoval.

Kakšna je, tovariš predsednik, naloga pravosodnih organov pri zaščiti potrošnikov ob pojavih navijanja cen, o kršitvi odloka o evidenci in kontroli cen ter o ostalih primerih nedis-

cipine na trgu, ki predstavljajo kazniva dejanja?

Za doseglo namena, ki ga ima Odlok zveznega izvršnega sveta verjetno ne bodo zadostovali le moralno-politični in ekonomsko-gospodarski ukrepi, ampak bo treba poseči tudi po administrativnih ukrepih, med njimi tudi po kaznovanju. Nad vse važno nalogo ima pri preganja pojavov neupravičenega dviganja cen tržni inšpektor, ki ima pravico prepovedati prodajo proizvodov oz. opravljanje storitev, takoj ko ugotovi, da cene niso v skladu z objavljenimi odloki. Dolžan je tudi prijaviti kršilce javnemu tožilcu. Naloga javnega tožilca pa je, da mora najkasneje v 15 dneh uvesti postopek zoper storilce to z otožbo za gospodarske prestopke pri okrožnem gospodarskem sodišču in za kazniva dejanja pri zakonsko pristojnih okrajnih sodiščih. Sodišča bodo tudi zadeve kar najhitreje obravnavala, seveda le ob upoštevanju vseh formalno in materialno pravnih predpisov, ter v primeru krivide izrekli kazen, v kateri se bo odražala znatna družbena nevarnost tovrstnih dejav. Po členu 227. kazenskega zakona morebiti storilec kaznovan z denarno kaznijo do din 300.000 ali z zapornico do 6 mesecev, pri čemer se smejo blago ali predmeti, za katere je šlo pri dejaniu, odvzeti. Prav pa bo, če bo take sodbe objavljali tudi Dolenjski list in s tem vzgojno vplival na družbeno disciplino državljanov tudi na tem gospodarskem področju. O šestih novih gospodarskih ukrepih in nalogah pravosodnih organov smo razpravljali tudi na vseh delovnih konferen-

ci. Ali bi nam hoteli povedati sicer kaj o pojavilih nedovoljene trgovine in prekorčevanja cen v našem okraju? Ali število takih pojavorov pada ali narašča v primerjavi z lanskim letom?

Kazniva dejana kršitve predpisov o cenah po čl. 227 so bila v zadnjih letih zelo redka, v letu 1957 in 1958 pa redna sodišča sploh še niso prejela v obravnavanju nobenega; nekaj več je tega pri gospodarskem sodišču. Zejeti je seveda, da bi se prodajalci tudi v bodoče ne pregreševali, kupci pa naj bi jih ne podpirali. Pač pa so storilci kaznivih dejav nedovoljene trgovine rednejši gostje naših kazenskih dvoran, vendar pa spet ne v pomembnejšem številu. Podatek pokazuje, da je pripad teh kaznivih dejav v letu 1958 skoraj enak pripadu v letu 1957 t. j. 37. Iz tega lahko zaključimo, da za sedaj naj je čutiti večje razgibanosti v tej smeri. Največ zaslug pri odkrivanju imajo pač organi tajništva za notranje zadeve (75 %) in tržni inšpektorji (22 %). Najpogosteje blago oziroma predmeti nedovoljene trgovine pa so: živila (43 %), les (25 %), kmetijski proizvodi (15 %) in razni industrijski proizvodi (21 %).

Prepričam sem, da bodo tudi v novomeškem okraju vsi pravosodni organi v najvišjem programu besede kakor doslej tudi tokrat dopričnali pri zatiranju in kaznovanju storilcev kršitve predpisov o cenah učinkovito delež in tako s pravilnimi kazenskimi ukrepi ščititi in utrjevati na tržišču družbeno disciplino gospodarskih organizacij in državljanov, seveda si pa želimo takih »obiskov« čim manj.

Na osnovi 11. čl. Pravilnika o voznikih motornih vozil obveščamo voznike amaterje, da se vrši redno podaljšanje veljavnosti vozniskih dovoljenj v mesecu decembru t. l. po sledenem razporedju:

Za voznike amaterje s stalnim bivališčem na območju občin Sevnica, Senovo, Krško in Brežice je določen čas podaljševanja dne 1., 2. in 3. decembra 1958 na postaji LM Krško od 8.—12. in od 16.—18. ure.

Za voznike amaterjev ostalih občin je določen čas podaljševanja od 4. do 15. decembra vsaki dan, razen ob nedeljah in praznikih, od 8.—12. in od 16.—18. ure pri TAJNISTRUZ za notranje zadeve Novo mesto.

Za upravičene zamudnike je določen čas podaljševanja dne 16. in 17. decembra t. l. od 8.—12. ure.

Podaljšuje se veljavnost t.i. amaterskih vozniskih dovoljenj, katerih veljavnost poteče dne 31. XII. 1958.

OBVESTILO

Na osnovi 11. čl. Pravilnika o voznikih motornih vozil obveščamo voznike amaterje, da se vrši redno podaljšanje veljavnosti vozniskih dovoljenj v mesecu decembru t. l. po sledenem razporedju:

Za voznike amaterje s stalnim bivališčem na območju občin Sevnica, Senovo, Krško in Brežice je določen čas podaljševanja dne 1., 2. in 3. decembra 1958 na postaji LM Krško od 8.—12. in od 16.—18. ure.

Za voznike amaterjev ostalih občin je določen čas podaljševanja od 4. do 15. decembra vsaki dan, razen ob nedeljah in praznikih, od 8.—12. in od 16.—18. ure pri TAJNISTRUZ za notranje zadeve Novo mesto.

Za upravičene zamudnike je določen čas podaljševanja dne 16. in 17. decembra t. l. od 8.—12. ure.

Podaljšuje se veljavnost t.i. amaterskih vozniskih dovoljenj, katerih veljavnost poteče dne 31. XII. 1958.

PISARNA TNZ, OLO NOVO MESTO

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM SE-SE NADALJE PRIPOROČA

MIZARSKA DELAVNICA BROD PRI NOVEM MESTU

IN JIM ZA 29. NOVEMBER POSILJA ISKRENE POZDRAVE Z NAJBOLJŠIMI ZELJAMI!

POZDRAVLJENE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE!

Notranje politični tedenski pregled

V torek se je začelo zasedanje Zvezne ljudske skupščine. Poslanci so razpravljali o osnutku zveznega družbenega plana za leto 1959, o zakonu o invalidskem zavarovanju, o zakonu o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o prekrskih ter o predlogih za spremembe in dopolnitve instrumentov za razdelitev dohodka. O gospodarskem načrtu za prihodnje leto smo že pisali, danes naj zabeležimo le to, da bo tokrat plan sprejet že zelo zgodaj ter bodo zato tudi republike ljudske skupščine pripravile svoje načrte prej. Končno končev se ne bi smele zaostajati niti občine in tako bomo prvič uspeli praviti vse načrte za prihodnje leto ob pravem času ali pa vsaj v prvem mesecu prihodnjega leta. To je vsekakor zelo pomembno, saj bodo gospodarske organizacije takoj v začetku leta zvedele za svoje osnovne naloge.

Se celo važne pa so spremembe gospodarskih instrumentov, ki prinašajo gospodarskim organizacijam pri razdelitvi dohodka mnoge izdelave. Spremembi so instrumenti, s katerimi se deli skupni dohodek podjetij med družbo in kolektivom.

Le na kratko bomo omenili osnovne spremembe v tej delitvi. Najprej o minimalnih osebnih dohodkih. Minimalni osebni dohodek ni več drugega kot obržanski podatek za delitev dohodka gospodarskih organizacij med podjetjem in skupnostjo. Tako kot je tarifna postavka podoben instrument, ki služi za merilo pri notranji delitvi osebnih dohodkov. Doseganji minimalni osebni dohodek je ustvaril med podjetji precej razlike. Zato je bila podjetja razvrščena v 143 skupin na predlagana med njimi določena soraz-

merja. Po teh skupinah so državni organi pripravili izračun za nove minimalne osebne dohodke, ki bodo med drugim izenačili podjetja iste stroke in ustvarili tudi sicer pravilnejše razmerje med podjetji sploh.

Zvezni državni gospodarski organi pravijo, da bo zaradi spremenjenih minimalnih osebnih dohodkov ostalo podjetjem okoli 14 milijard dinarjev več

je povprečen izračun. Ker bodo instrumenti vplivali na to, da se bo povečalo zanimalje kolektivov za boljšo organizacijo dela, za povečanje števila ur, opravljenih po normah, itd., se lahko vsota še bolj poveča. V vsakem primeru popravki leto povečujejo dohodek v primerjavi s prejšnjim letom, bodo imelo pravico do 6 %.

Vse te spremembe bodo vplivali na porast produktivnosti in po tej poti tudi na povečanje dohodka gospodarskih organizacij ter s tem na povečanje naravnega dohodka v celoti. Z družbenim planom za bodoče leto je predvideno, da se bo industrijska proizvodnja povečala za 11%, produktivnost pa za 6,5%. Take naloge zahtevajo vsekodnevno prizadevanje.

Posebej pa bo treba zapisati kaj več v delitvi tistega dela sredstev, ki ostanejo gospodarskim organizacijam, to je da deli tisti dohodek na osebne dohodke in na sklade podjetij.

40 milijard več

je povprečen izračun. Ker bodo instrumenti vplivali na to, da se bo povečalo zanimalje kolektivov za boljšo organizacijo dela, za povečanje števila ur, opravljenih po normah, itd., se lahko vsota še bolj poveča. V vsakem primeru popravki leto povečujejo dohodek v primerjavi s prejšnjim letom, bodo imelo pravico do 6 %.

Vse te spremembe bodo vplivali na porast produktivnosti in po tej poti tudi na povečanje dohodka gospodarskih organizacij ter s tem na povečanje naravnega dohodka v celoti. Z družbenim planom za bodoče leto je predvideno, da se bo industrijska proizvodnja povečala za 11%, produktivnost pa za 6,5%. Take naloge zahtevajo vsekodnevno prizadevanje.

Posebej pa bo treba zapisati kaj več v delitvi tistega dela sredstev, ki ostanejo gospodarskim organizacijam, to je da deli tisti dohodek na osebne dohodke in na sklade podjetij.

ZUNANJE POLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Predjšnji teden je prišla nova, da so propadla pogajanja med državami skupnega tržišča in drugimi članicami organizacije za evropsko gospodarsko sodelovanje (OEC) oziroma med Britanci in Francuzi. Vse zahodne evropske države so članice OEC, samo šest (Francija, Zahodna Nemčija, Italija in Beneluks) pa jih tvori skupno evropsko tržišče, ki naj bi po rimskem sporazumu začelo vejeti s prvim januarjem 1959. Skupno evropsko tržišče predstavlja organizem, ki bi imel skupne carine navzven in nobenih carin navznoter. V tem organizmu bi se delovna sila neovirano pretakala iz ene države v drugo, prav tako blago. V nekem smislu bi bilo skupno tržišče ovira tudi za druge članice OEC, ker bi zanje prav tako veljale uvozne carine in druge ovire za prodajo blaga drugih članic OEC v državah, ki so članice skupnega tržišča. Ta položaj naj bi omilila svobodna trgovinska cena, ki naj bi obsegala vse članice OEC. Te članice ne bi bile tako izključno povezane navznoter in navzven kot članice skupnega tržišča, pač pa bi med njimi veljale določene olajšave.

Ce vzamemo Francijo, ki je glavna poslovna skupnega tržišča in glavna načrtna oseba v ospredju zanimalja, da je Francija gospodarsko precej avtarkična. V družbi šestih lahko zavzemajo kaj kaj. Načrtni zavzemajo pomembno mesto skupnega tržišča. Takoj po zasedanju nordijskega sveta v Oslih in po neuspehu pogajanja o svobodni trgovini konča OEC. Švedski minister za trgovino Gunnar Langen je izjavil, da »se bodo zastopniki nordijskih držav spet sestali, da bi proučili položaj, in predlagali konferenco z udeležbo Britanije, Svedske, Danske, Norveške, Švico in Avstrije, če ne bo prišlo do nesoglasij. Najbolj razburjene so skandinavske države, ki grožijo s svojim skupnim tržiščem in protukrepami. Ali bo prišlo do popolnega razcepja?«

noviti svobodne cone. Skandinavske države kratko malo grozijo z ustanovitvijo lastnega skupnega tržišča. Pri tem se misijo nasloniti na Veliko Britanijo, ki skuša osamiti Francijo in pridobiti zase Zahodno Nemčijo.

Značilno je pisanje britanskega dnevnika »Daily Telegrapha«, ki pravi, da »Velika Britanija, Švedska in Švica kupujejo od Francije več, kot kupuje Francija od njih. Že ugotovitev tega dejstva vsebuje grožnjo, ki pa ni edino oružje v britan-

skem arzenalu in arzenalu drugih držav OEC, ki niso članice skupnega tržišča. Britanija tudi zelo vneto priznava Washington v Bonu, naj vpliva na de Gaulla, da bi popustil glede svobodne cone. To dejstvo olajšuje dejstvo, da je celo med članicami skupnega tržišča prislo za nesoglasij. Najbolj razburjene so skandinavske države, ki grožijo s svojim skupnim tržiščem in protukrepami. Ali bo prišlo do popolnega razcepja?«

Toda ne gre samo za Britanijo, ki je v posebnem položaju. Na drugi strani plotu so še preostale članice OEC, ki se čutijo ogrožene po zaprem skupnem tržišču. Med njimi zavzemajo pomembno mesto skupnega tržišča. Takoj po zasedanju nordijskega sveta v Oslih in po neuspehu pogajanja o svobodni trgovini konča OEC. Švedski minister za trgovino Gunnar Langen je izjavil, da »se bodo zastopniki nordijskih držav sestali, da bi proučili položaj, in predlagali konferenco z udeležbo Britanije, Svedske, Danske, Norveške, Švico in Avstrije, če ne bo prišlo do kompromisne rešitve. Najbolj razburjene so skandinavske države, ki grožijo s svojim skupnim tržiščem in protukrepami. Ali bo prišlo do popolnega razcepja?«

Prvi januar 1959 je tisti usodni datum, ko bi moral začeti veljati rimske sporazume o skupnem tržišču. Enajst članic OEC, izven tega tržišča, je pripravljeno tudi na trgovinsko vojno, če ne bo prišlo do kompromisne rešitve. Najbolj razburjene so skandinavske države, ki grožijo s svojim skupnim tržiščem in protukrepami. Ali bo prišlo do popolnega razcepja?«

Novi delovni praznik je tisti usodni datum, ki so najnovejše izdelave in je in njihovo delovanje brezhibno. V bodočnosti bo potrebno modernizirati še obrat v Novem mestu in s prihranili devize. Novo podjetje v Metliki potmeni veliko za Belo krajino, saj bo kmalu zaposlilo okoli 100 ljudi. Tako se bo maja 1959 zaposlenost delovne sile povečala na okoli 550, kar je znaten prirastek od leta 1947, ko je bilo zaposlenih v Novoteksu le okoli 200 ljudi. Novotek je imel do nedavna bruto produkt okoli 1 milijard dinar

Nova avto cesta bo zbljiževala naše narode

(Prenos s 1. strani)

to govorili, kaj mislimo, zahtevajoč od vas mnenje, ali se strinjate s tem ali ne. Vedno smo hoteli silišati ljudstvo, silišati vas, da bi tako lahko pravilno voditi tudi svojo zunanjino politiko in pa pravilno usmerili svoje odnose do drugih narodov. Vendar pa se danes, kakor veste, nekateri vzhodne države ponovno in ne-prestano bojujejo proti nam, v

glavnem proti vodstvu, a tako, da to zadeva Jugoslavijo, ker tamkaj ne misijo samo na vodstvo, temveč tudi na to, kako bi nas zlomili in vrgli na kolena.

Tovariš Tito je nato dejal, da so naši borci v najtežih časih edini borci skupaj s sovjetskimi ljudimi proti fašističnemu mramku in terorju in da ljudje tam ne verjamejo v to, kar jim

prikrivajo. Prikriva pa se tam vse tisto, kar mi tu delamo, pišemo ali govorimo. Boj za dokazovanje naše resnice bo trajal verjetno še zelo dolgo, ker se mi ne moremo odreči tistega, kar smo storili včeraj in kar delamo danes. Naš skupni interes pa je izgradnja socializma. Zato smatramo, da morajo biti odnosi med socialističnimi državami zasnovani na enakopravnosti. Nato je dejal:

Nato je predsednik Tito dejal, da vlagamo za ublažitev međunarodne napetosti vse naše sile in da hočemo Jugoslaviju imeti normalne in prijateljske odnose z vsemi temi državami. Tudi v zahodnih državah žive kmetje in delavci in tudi z njimi želimo sodelovati. Nadaljivo je:

„Gradimo za ljudi...“

Z nčemer se, tovariši in tovarisce, niti v tem letu, niti v času trajanja vse te nepretrgane borbe proti nam ni pokazalo ničesar pomembnega, na podlagi česar bi imeli moralno pravico tako drastično nastopati proti nam in nas tako napadati. Tudi v večini vprašanj s področja zunanja politike ter v mnogih drugih gremo skupaj. Ne vmešavamo se v njihove notranje zadeve, niti nismo storili kaj podobnega, kar bi jih lahko zadelo. Zanjamo samo tisto, kar pravijo, da smo si s svojim programom na VII. kongresu zamisili, da bomo nekakšen ideološki center. Tega si nismo zamisili, temveč smo v svojem programu razložili svojo praktiko, to kar smo dosegli, in na način, s katerim smo dosegli določene rezultate. Na podlagi izkušenj glede stanja, ki je vladalo pred 1948. letom in po 1948. letu v naših odnosih, pa smo govorili tudi o edinstveni med socialističnimi državami.

Nemili dogodki v Madžarski in Poljski niso naša zadeva, temveč posledica nepravilnih postopkov njihovih ljudi. Vendar pa hočete vse to zdaj vreči na naša pleče.

S tega mesta bi rad tudi danes dejal, da nihče ne misli, da bi mogli izdati pot, ki smo jo sami sebi določili, kot pot v socializem. Zato je še bolj nepravilno v odnosu do nas, da nam vsak dan v njihovem tisku in v raznih govorih očitajo, da smo se prodali Zahodu. Tudi Zahod se začudeno sprašuje, kako to, da mu ni uspelo kupiti nas, čeprav na Vzhodu vendar trdijo, da so nas kupili. Neprestano se nam očita, da polagoma drsimo v kapitalizem. Rad pa bi vedel, na podlagi česa prihajajo do takih sklepov. Kakšen kapitalizem je to? Kaj je pri nas v Jugoslaviji ponovno prešel v kapitalistične roke? Ce smašra za kapitalizem to, da naše zadruge, naši delovni kolektivi upravljajo sami s seboj in s proizvodnimi sredstvi in da imajo možnosti ustvariti presež-

ke, ki jih potem dobivajo kot sredstva za izboljšanje njihovega življenjskega standarda, kar je vedno stvar. Vendar to ni kapitalizem, temveč socializem. Očitajo nam, kako n. pr. hvalimo Američane, nih na Vzhodu pa ne hvalimo. Rad pa bi vedel, kdaj smo mi brez potrebe koga hvakili? Tudi vročka nimamo, da bi to delali. Seveda, če pa je nekdo do jugoslovanskega ljudstva napravil dobro gesto, zakaj bi ga spovali? Ne, mi povemo, da smo za to hvaležni. Če pa nas kdaj psuje in klepetava, zakaj bi potem njega hvakli? Ne, takrat povemo, da to kar dela, ni dobro, da smatramo to kot nepravilno in da to ni socialističen odnos do naše države.

Nepravilno, tovariši in tovarisce, in tudi malo nerodno bilo, če bi tu ne dejal tudi tega, da ni treba generalizirati napadov, ki so danes naprjeni proti naši državi. To ni povods enako, ni povods enotno, in moram zato nekatere države izvesti. Vzemimo n. pr. Kitajske (o Albaniji ne bom niti govoril). Pojavila se vprašanje, zakaj prav Iz Kitajske prihaja, tako pretkan napad na Jugoslavijo? Po pravici vam povem, da na to vprašanje ne morem odgovoriti ker ne vidiš razlogov. Ne vem, kaj je v njihovih glavah in kaj hočejem s tem doseči. Mar bi hotel svojo monolitnost in moč pokazati tem, da bi samo, če zakričilo, dosegli, da bi Jugoslavija izginala, kakor da je nikoli ni bilo. Zaj nam je, da je priložno, da tega, ker se v takih stvarih stane, težko popravila. Zaj nam je, tovariši, ker smo eni! dolgotrajno boj kitajskega ljudstva. Kitajske komunistične partije in kitajske rdeče armade Globoko smo ga enili in nam je zdaj naravnost nerazumljivo, kaj se je zdaj pri njih obrnil. Imajo določene težave, in to velike, ker je to ogromna država. Te težave bi hoteli premagati, pa včasih iščelo možnosti tudi izven sebe. Tak primer je tudi zdaj v odnosu do Jugoslavije. Kaže tudi, da imajo svoje specifične ideje o razvoju kitajskega socializma, pa verjetno menijo, da takšen kurz v razvoju socializma, kakor je v Jugoslaviji, ovira razvoj, krasnega so oni začeli z vojaškimi komunami in drugim, kar je nam sicer videti, da nima ravno mnogo skupnega z marksističnim pojmovanjem o izgrad-

mora biti, vendar teh mej ni treba prekoraci. Mi smo vsi namreč enotna celota, enotna skupnost. Vsak naš državjan mora to celoto imeti pred očmi, imeti mora pred očmi to skupnost. Zato se nam ni treba odvajati in na to pozabljati. Za hitrejši splošen napredok moramo doseči čimveč izmenjav izkušenj in mnenj, česar še nismo dovolj, morali pa bi to uremčiti, da bi se naši narodi med seboj že bolje spoznali in zbiljal. Vi mladinci in mladinci, ki se gradili to avtomobilsko cesto in ki se boste sedaj na svoje domove po vsej naši državi, imate najboljše možnosti, da postanete tisti cement, ki bo cementiral to naš skupnost v čvrsto monolitno celoto. Tedaj pa nas nikakršna sila od zunaj ne bo mogla odvrniti, z našo poti in nam škodovati, toliko prej, ker je naša roka vedno odprta tistem, ki nam je prijatelj in ki nam to hoče biti.

Ko je nadaljeval govor, je tovariš Tito rekel:

NAŠI ODNOSSI Z ZAHODOM

Kar se tiče naših odnosov z zahodnimi državami, so z vsemi bolj ali manj dobr. Res je, da je na Zahodu že zmeraj propaganda proti nam, vendar to ni čudno, če upoštevamo, da je tam drugačen sistem, kapitalistični sistem, mi pa smo socialistična država. Endar pa tam nimajo nobenih iluzij več o tem, da bomo mi zdrsnili v njihove vode. Tisti ljudje v zahodnih deželah, ki nas ne marajo in ki v propagandi stalno napadajo nas in našo deželo, delajo to zaradi tega, ker misijo, da bodo na ta način slabili ne le nas, temveč nekaj na račun drugih, je to negativni lokalizem. Mi, tovariši, nismo proti pozitivni lokalni iniciativi in izkorščanju, vseh obstoječih možnosti neke emigrante, katerim dajejo plača za propa-

Na prostranem Glavnem trgu je bilo premalo prostora za desetisočlavo množico. Preplavila je tudi vse stranske ulice in novomeške trge

Zatem je predsednik republike povedal, da Jugoslavija prav zaradi take svoje politike, zaradi politike koeksistence in sodelovanja med raznimi državami uživa pri narodih teh dežel na Zahodu velik ugled. Če pa naša država uživa pri teh načinih tak ugled, potem se morajo tudi voditelji teh držav tak usmeriti.

Zatem je predsednik republike opisal naše odnose z afriškimi in azijskimi deželami, ki se bodo se poglobili. Njihov notranji razvoj je seveda njihova lastna zadava. Te dežele pa

NOV LIK SOCIALISTIČNEGA DRŽAVLJANA

Tovariši in tovarisce, mladinci in mladinke, danes slavite konec svoje orjaške akcije v tem letu. Imitate pred očmi tudi akcije, ki se jih bomo televiziji v prihodnosti. Ne bomo imeli prilnosti, da bi vas videl in poždravil, ko boste začeli graditi nov del tega našega velikega objekta. Zato bi rad zdaj s tega mesta želel tako vam, ki ste tukaj, kot vsem, ki bodo prisluhni prihodnje leto na to pravstvo delo, da bi nadaljevali in se naprej razvijali tradicije.

Ki so se porodile in nastale že na začetku mladinskih delovnih akcij in ki so prišle do Izraza tudi letos. Gradite objekte, izgrajte sami sebe na teh akcijah, izkoristite vsestranske možnosti, ki jih imate. Med vami je tudi veliko naših mladincov iz vasi. Tu imajo možnosti za tehnično usposoblitev. Da se bolj spoznajo s tehniko. Tisti, ki prihajajo iz mest lahko, prinašajo svojim tovarisci iz vasi del svojega znanja. Zeno besed, reči hočem, da mora graditev objektov istočasno služiti tudi ustvarjanju nove podobe jugoslovanskega socialističnega državljan.

S tega mesta bi rad tudi poslal vse naši mladini poziv, naj se vzgleduje ob naših mladih graditeljih, ki so do zda z ogromnim navdušenjem dali vse od sebe za našo skupnost in da naj si tudi sami, če ne na

S slavlja v Dol. Toplicah in na Otočcu

Praznik se je začel že prejšnji petek. Predsednik CK LMK je predrečil graditeljem avto ceste ZKS, OLO, Oblo Novo mesto, GS MDB, domaćinov in solarjev iz Otočca ter gostov iz Beograda, Zagreba, Ljubljane in drugih krajev. Udeležili so se tudi odkritja spominske plošče in spomenika brigadirju na Otočcu. Tudi tu je po uvidnem pozdravu sprogovali o mladinski delovni akciji na avto cesti predsednik CK LM. Tudi v pri tem zlasti poslavili skovan bratstvo in enotnost mladine naših narodov.

PRIZNANJE IN POHVALA!

Morda vas zanima, koliko prometnih vozil je v nedelj obiskalo Novo mesto? Lahko vam postrežemo: po novi avto cesti in starih cestah je prisojeno v dolensko metropoli 464 osebnih avtomobilov, 412 tovornjakov, 257 avtobusov in 64 motornih koles. In kar je važnejše: po zaslugu organov Prometne milice, vseh miličnikov, uslužencev TNZ in vseh šoferjev ni bilo niti ene nesreč.

Njam, kot tudi vsem ostalim delavcem in nameščencem, ki so požrtvovano skrbeli za preskrbno, za zdravstveno službo, informacije, ki so pomagali pri rešenju mesta in njegovi okrasitvi, je treba izreči javno pohvalo za dobro opravljeno delo!

OB DNEVU REPUBLIKE

požigamo vsem delovnim ljudem v novomeškem okraju prisrčne pozdrave in tople želje, da bi tudi vnaprej s prav takimi uspehi gradili našo srečno prihodnost vedno zbrani pod zastavo, okrog katere se zbirajo milijoni članov Socialistične zveze delovnega ljudstva z Zvezo komunistov na čelju. Pogled nazaj na vse tisto, kar smo že dosegli, nas navdaja s ponosom in močjo, pogled v prihodnost pa z navdušenjem in s poletem za nove napore.

Za srečno prihodnost, za neodvisnost naše domovine, za zmago socializma, za mir na svetu in za trajne cilje naše ljudske revolucije bomo zastavili tudi vnaprej vse naše sile in sposobnosti!

V IMENU DOLENJSKE, BELE KRAJINE IN SPODNJE POSAVJE PRISRČNO POZDRAVLJAMO MLADINOV JUGOSLOVANSKIH NARODOV, KI NAM JE ZGRADILA CESTO BRATSTVA IN ENOTNOSTI IN KOVALA NELOCNJIVE VEZI TOVARIŠTVA MLADEGA RODU NAŠIH REPUBLIK!

OKRAJNI KOMITE ZKS, OKRAJNI ODBOR SZDL, OKRAJNI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV, OKRAJNI KOMITE LMS in

Okrrajni Ijudski odbor NOVO MESTO

(Prenos s 1. strani)

DRUZI TITO, MI TI SE KUNEMO...

»Občino damo, Rezke pa ne...«

Zbori volivcev razpravljajo o združevanju malih občin — Prvotni predlogi spremenjeni v toliko, da se del mokronoške občine ne priključi novomeški, del pa trebanjski občini — Metlika bi ostala v sedanjih mejah svojega področja samostojna občina

Poročali smo že, da je predlog OLO Novo mesto o združitvi nekaterih manjših občin zdaj na dnevnem redu zborov volivcev in sestankov Socialistične zveze. Vrsta sestankov, namenjena temu važnemu vprašanju, je bila nadvse živahnja in zanimiva, saj so ljudje odločali o zares pomembnih zadavah. Znova je bilo potrjeno, da so politične organizacije dobro prisluhnile željam svojih članov in tistih občinskih ljudskih odborov, ki so v zadnjih dveh letih čedalje bolj občutili, da je treba zadnjo reorganizacijo okraja in občin zdaj dopolniti s tem, kar narekuje življenje.

Ze pred leti smo zapisali, da je bilo ob takratnih spremembah občinskih uprav in okraja zelo jasno, da proces združevanja občin še ni zaključen. Rečeno je bilo, da naj praksa pokaže upravičenost reorganizacij pa tudi njenje pomanjkljivosti, ki se bodo pokazale.

In res se je v zadnjih dveh, treh letih pokazalo, da so postale premajhne, nerazvite občine močna ovira vsakega napredka na področju gospodarstva, prosvete, zdravstva, komunalnih služb in podobno. Kar pa je najvažnejše: praksa je potrdila, da žilice občine niso mogle razviti sistema družbenega upravljanja in zagotoviti direktne vloge sodelovanja državljanov v vodenju državne uprave, konkretno občinske uprave.

Pogledajmo samo KRAJEVNE ODBORE. Ti odbori se v nerazvitetih občinah nikdar niso mogli razviti, ker jim občine zaradi svojih nihkih osnov niso mogle zagotovo.

Kaj je novega v primerjavi s prvotnimi predlogi o združitvah?

Na zborih volivcev razpravljajo te dni o združevanju občin. Ponokod so se na terenu pojavile težnje nekaterih posameznikov ljudi, ki niso v skladu s koristmi celote in splošnega napredka in ki so hotele v začetku vnašati znenje. Ko pa so bile stare razložene in pojasnjene, so ljudje razumeли in pravilno sklepalni o združevanju.

V Kostanjevcu-Podbočju, Šentjerneju, Semiču, na Mirni in v Straži-Toplicah so sprejeti soglasni sklepi o združitvi k dosedanjim večjim občinam (po prvotnem predlogu). V Mokronogu je občinski ljudski odbor uvedel, da občina nima pogojev za nadaljnji obstoj, ne morejo pa se odločiti, kam bi se priključili. Izdelan je predlog, da bi se naselja Gabrnik, Klenovik, Male Poljane, Velike Poljane in Zagrad ter naselja Čelevec, Dol pri Šmarjeti, Grič, Mala

viti materialne osnove. Ravno na robe pa je razvitih občinah: krajinski odbori so odigrali v tem zelo vlogo in vredno vloge zlasti na komunalnih vprašanjih. Tako nam praksa potrdila, da male občine preprečujejo, da prav tako seveda same ne želijo pravice in dolžnosti državljanov v upravljanju in gospodarjenju. To pa se kaže tudi v svetih in komisijah takih občin. Zlasti pa se to poznata v komunalni in njenih namenjenih investicijah (gradnja in obnova šol, vodovodov, kanalizacij, urejevanje cest in trgov). Cesar pri teh delih ljudje sami največ prispevajo, da bila ta dejavnost v malih občinah zelo skromna, ali pa je marsikje splošno bilo. Družbeni sklad so v takih občinah tako zelo razdrobljeni, da praktično niso prišli do veljave in niso imeli tiste vloge kot v razvitih, večjih občinah.

Vsi ti činitelji močno prepričujejo, da je treba narediti v našem komunalnem sistemu odločen korak naprej, ne pa vztrajati, pri stanju, ki smo ga imeli pred 2 ali 3 leti. Celoten gospodarski razvoj zveze v republike zahteva dočlene spremembe, kar smo edinično že dalj časa tudi v željal nasilih prebivalcev. POBODE ZA NOVE TERRITORIALNE SPREMEMBE SO PRISLE OD SAMIH DRŽAVLJANOV!

Medtem so občinski komitetti ZKS v Mireni, Mokronogu in Trebi-

nici razpravljajo glede občine precej. Pokazano se je, da zahteva začetek obratovanja nove predložitve v mestu posebno pomoč občinskemu ljudskemu odboru, kajti že v začetku poslovanja nove tovarne se je pokazala škodljiva težnja, da bi postal prednik socialna ustanova. Tovarna pa to ne more biti (podoben primer smo imeli pred leti v BELSADU in vemo, kako žalostno se je končal). Ko so v BELSADU, zadnjič čas pa tudi v BELTU, uredili poslovanje kot ga zahteva tovarniška proizvodnja, so se razmreje hitro uredile. Lažna socialna nota mora biti pri sprejemaju na delo že v začetku odpravljenja. To je glavna naloga občinskemu ljudskemu odboru:

...Na področju socialno zdravstvene zaščite smo dosegli pomembne uspehe. Ti uspehi se kažejo tako pri reševanju posameznih velikih problemov, kakor tudi pri nadaljnji izgradnji sistema socialne in zdravstvene zaščite prebivalstva. Regulirali smo in povečali številne pravice naših državljanov, materialna podlaga za uresničevanje teh pravic pa se je znatno razširila. V obdobju od leta 1955 do 1957 se je število socialno zavarovanih državljanov povečalo za 43%, tako da zdaj zajema več kakor 41% prebivalstva, stroški socialnega zavarovanja pa so se povečali za 59%. Izdatki za zdravstveno zavarovanje so se povečali od 25 na 57 milijard, stroški za brezplačno zdravljeno nezavarovanim prebivalcem, obolelih na nalezljivih in drugih bolezni, pa so se dvignili

saj gre za investicijo skoraj milijarde dinarjev, bruto proizvodnja novega obrata pa tuje presega milijardo dinarjev. Za obstoj občine govorijo tudi nekateri drugi činitelji; bilo je nekaj sentimentalnih želja, zaradi katerih naj bi občina še obstajala, vendar so na sprememben sklep glede nadaljnega obstoja vplivali predvsem gornji gospodarsko-politični vidiki.

ti enkrat na sedežu občine! — Vse, kar potrebuje, opravi na uradni dan krajevnega urada v Vršnem selju ali pa, če je treba v Toplicah.

Pač lep je nazoren primer, kako se je oblast približala ljudem. Od enega samega človeka v krajevnem uradu je nemalokrat odvisno zadovoljstvo cele doline ali kraja!

Ob reorganizaciji občin je to reje strah pred »oddaljevanjem občinstva«, dočela odveč. Poveimo še, da ostanejo tudi GOZDARSKE IZPOSTAVE tam, kjer to zahtevajo potrebe, saj imajo naši ljudje prav z gozdariji precev opravkov.

Na terenu je že cela vrsta organov, ki so veliko dela približali ljudstvu: zadruge, gozdarske izpostave, matična služba (za vso osnovno potrdila), krajevni urad, ki po potrebi še uradni dnevi v srednjih oddaljih naseljih.

Pristejmo k tem dejstvom SE SKRB ZA DOBRE PROMETNE ZVEZE, ki je zdaj ena prvih načinov okraja in občin, da bodo imeli ljudje hitre in ugodne zveze do svojih organov na krajevnem uradu oz. občini.

Še pojasnjevati in razlagati!

Ob združevanju malih občin se je pokazalo na terenu tudi precej težav. Tako so volivci v Vrhopiju povedali, da želijo razpustiti njihove občine zato, ker zelo težko pridejo na občini, da mnogi drugi — ni bil ni-

Bistvo tega vprašanja je v tem, da je občinski aparat malih občin stroškovno tako šibek, da ne zna reševati vlog v zahtevi državljanov. Vloga krajevnega urada je nadvse pomembna. Tu mora vodja krajevne urade sprejemati vloge državljanov, ki jih lahko reši takoj, sam, saj nima na koga prenašati tega dela. Zadeve, ki jih ne more rešiti sam pa mora takoj poslati občini in odgovor sporočiti državljanu.

Medtem so občinski komitetti ZKS v Mireni, Mokronogu in Trebi-

nici spojili in izvolili nov občinski komite ZKS, prav tako iz Novo mesta, Šentjernej in Straža — Toplice. Za Črnomelj in Semič ter Videm-Krško, in Kotanjevicu — Podbočju, spojili na dnevnem redu, praviljivo pa na tudi že zdržive ostalih podjetnih in družbenih organizacij v občinah, ki se združujejo.

Bogato in pestro je bilo življenje mladine v letošnjih delovnih brigadah na avto cesti; tu vidite krožek mladih fotamaterjev. Mnogi izmed njih do prihoda v brigado se nikoli niso imeli v rokah fotoaparata, domov pa so šli mnogi celo kot inštruktorji novih fotografiskih krožkov

Za zdravje ljudstva

...Na področju socialno zdravstvene zaščite smo dosegli pomembne uspehe. Ti uspehi se kažejo tako pri reševanju posameznih velikih problemov, kakor tudi pri nadaljnji izgradnji sistema socialne in zdravstvene zaščite prebivalstva. Regulirali smo in povečali številne pravice naših državljanov, materialna podlaga za uresničevanje teh pravic pa se je znatno razširila. V obdobju od leta 1955 do 1957 se je število socialno zavarovanih državljanov povečalo za 43%, tako da zdaj zajema več kakor 41% prebivalstva, stroški socialnega zavarovanja pa so se povečali za 59%. Izdatki za zdravstveno zavarovanje so se povečali od 25 na 57 milijard, stroški za brezplačno zdravljeno nezavarovanim prebivalcem, obolelih na nalezljivih in drugih bolezni, pa so se dvignili

od 4,4 milijarde na 8,1. Mreža zdravstvenih ustanov se je zelo razširila. Stivilo medicinskih kadrov je že občutno povišalo (leta 1952 je na enega zdravnika prišlo 2280 prebivalcev, leta 1957 pa 1650 prebivalcev). Stivilo upraviteljev do pokojnino in delovne invalidnine se je od 392.000 dvignilo na 493.000. Leta 1957 je bilo izplačanih 1.734.000 otroških dodatkov, 320.600 oseb je prejemalo vojno vojaško invalidinino, blizu 72.000 ljudi pa je prejemalo stalno socialno pomoč.

Zaradi tega, ker je skupnost luhko preskrbeli večja materialna sredstva in zaradi tega, ker je bilo na področju socialne politike in zdravstva več organizacijskih in drugih ukrepov, smo dosegli pomembne uspehe pri izboljšanju in napredovanju zaščite dela, pri zaščiti matere in otroka, pri odpravljanju

najalezljivih bolezni, pri razvijanju preventivne zdravniške službe ter pri skrbri in vzgoji otrok padlih borcev in žrtv državljanov, ki zaradi drugih okoliščin ne morejo sami prizvajati ali si sami priskrbeti ustreznih sredstev za vzdrževanje svoje družine. Določanje sredstev za to namen je zahtevalo skrajne napore vse družbe, predvsem pa delavskega razreda. Naše delovno ljudstvo je tako razvijano zaščito sprejelo kot pridobitev revolucije in socialističnega razvoja družbe. Vendar pa se je treba vzdržalno boriti, da bomo vzprzdrojno nadaljnjeno izgradnjo sistema poskrbeli za pravilno, zakonito uresničevanje teh pravic.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Dan po dan se je zdravstvena kultura ljudstva izboljšala, zanesljivosti in učinkovitosti zdravstvenih ustanov se je zelo povečala.

Zaradi tega, ker je skupnost luhko preskrbeli večja materialna sredstva in zaradi tega, ker je bilo na področju socialne politike in zdravstva več organizacijskih in drugih ukrepov, smo dosegli pomembne uspehe pri izboljšanju in napredovanju zaščite dela, pri zaščiti matere in otroka, pri odpravljanju

najalezljivih bolezni, pri razvijanju preventivne zdravniške službe ter pri skrbri in vzgoji otrok padlih borcev in žrtv državljanov, ki zaradi drugih okoliščin ne morejo sami prizvajati ali si sami priskrbeti ustreznih sredstev za vzdrževanje svoje družine. Določanje sredstev za to namen je zahtevalo skrajne napore vse družbe, predvsem pa delavskega razreda. Naše delovno ljudstvo je tako razvijano zaščito sprejelo kot pridobitev revolucije in socialističnega razvoja družbe. Vendar pa se je treba vzdržalno boriti, da bomo vzprzdrojno nadaljnjeno izgradnjo sistema poskrbeli za pravilno, zakonito uresničevanje teh pravic.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Dan po dan se je zdravstvena kultura ljudstva izboljšala, zanesljivosti in učinkovitosti zdravstvenih ustanov se je zelo povečala.

Zaradi tega, ker je skupnost luhko preskrbeli večja materialna sredstva in zaradi tega, ker je bilo na področju socialne politike in zdravstva več organizacijskih in drugih ukrepov, smo dosegli pomembne uspehe pri izboljšanju in napredovanju zaščite dela, pri zaščiti matere in otroka, pri odpravljanju

najalezljivih bolezni, pri razvijanju preventivne zdravniške službe ter pri skrbri in vzgoji otrok padlih borcev in žrtv državljanov, ki zaradi drugih okoliščin ne morejo sami prizvajati ali si sami priskrbeti ustreznih sredstev za vzdrževanje svoje družine. Določanje sredstev za to namen je zahtevalo skrajne napore vse družbe, predvsem pa delavskega razreda. Naše delovno ljudstvo je tako razvijano zaščito sprejelo kot pridobitev revolucije in socialističnega razvoja družbe. Vendar pa se je treba vzdržalno boriti, da bomo vzprzdrojno nadaljnjeno izgradnjo sistema poskrbeli za pravilno, zakonito uresničevanje teh pravic.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Eden izmed zelo važnih problemov v zdravstvu je zdravstvena kultura ljudstva. Za to se bo treba še bolj prizadevati in se posluževati dosedanjih pozitivnih izkušenj (na primer izkušenj organizacije Rdečega križa in drugih), zraven pa tudi pomembne sadove, se bo treba v prihodnje še bolj truditi in določiti še več sredstev za izboljšanje zdravja našega ljudstva, predvsem pa za preventivne posege.

Dan po dan se je zdravstvena kultura ljudstva izboljšala, zanesljivosti in učinkovitosti zdravstvenih ustanov se je zelo povečala.

Zaradi tega, ker je skupnost luhko preskrbeli večja materialna sredstva in zaradi tega, ker je bilo na področju socialne politike in zdravstva več organizacijskih in drugih ukrepov, smo dosegli pomembne uspehe pri izboljšanju in napredovanju zaščite dela, pri zaščiti matere in otroka, pri odpravljanju

najalezljivih bolezni, pri razvijanju preventivne zdravniške službe ter pri skrbri in vzgoji otrok padlih borcev in žrtv državljanov, ki zaradi drugih okoliščin ne morejo sami prizvajati ali si sami priskrbeti ustreznih sredstev za vzdrževanje svoje družine. Določanje sredstev za to namen je zahtevalo skrajne napore vse družbe, predvsem pa delavskega razreda. Naše delovno ljudstvo je tako razvijano zaščito sprejelo kot pridobitev revolucije in socialističnega razvoja družbe. Vendar pa se je treba vzdržalno boriti, da bomo vzprzdrojno nadaljnjeno izgradnjo sistema poskrbeli za pravilno, zakon

OB 29. NOVEMBRU — 15. OBLETNICI USTANOVITVE FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE

Nezajezljivi veletok

Ko se ob 15-letnici nove Jugoslavije z radijostjo in ponosom spominjamo prehodne poti, premagane ovin, naporov vseh naših delovnih množic in uspehov naše socialistične graditve, je nemara prav, da si na kratko predocimo tudi naš gospodarski razvoj v bližnji prihodnosti. Razvoj, kakor ga nakazuje in obeta petletni družbeni plan za razdobje od leta 1957–1961, katerega torej že skoraj dve leti uresničujemo. Srečavali se bomo v njem s številkami, in tudi to so »žive številke«.

Za 800 milijonov večji narodni dohodek

Plan za leto 1957–1961 predvideva na prvem mestu nagel in stalen porast proizvodnje, zlasti kmetijske, narodnega dohodka in produktivnosti dela.

Skupna količina vseh proizvodov in uslug vseh proizvodnih področij (družbeni bruto proizvod) bo do leta 1961 narasla na 5.260 milijard od 3.338 milijard v letu 1956, torej z 1.922 milijard dinarjev. Industrija bo povečala svojo proizvodnjo za 11 odstotkov letno, kmetijstvo pa za 7.4 odstotkov. Produktivnost dela se bo povprečno povečala na leto za 7.5 odstotkov. Ta porast gospodarstva bo seveda vodil v hitrejšo rast narodnega dohodka. Računano na enega prebivalca, se giblje takole: narodni dohodek leta 1947 je bil 82.000 din, leta 1956 je narastel na 82.400 din, leta 1961 pa bo znašal 116.000 din, oziroma 800 milijard v bolj kakor leta 1956. Ta porast družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka nam bo omogočil razširitev in stabilizacijo ekonomskih zvez z drugimi državami in naglo zmanjšanje deficitov v plačilnem bilancu, kar je med najvažnejšimi cilji ekonomske politike.

Med bitnimi osnovnimi plana v sklopu vsega gibanja gospodarstva je tudi stabilna rast osebne potrošnje, družbenega standarda in hitrejši razvoj gospodarsko nezavilnih področij.

Milijon in pol več prebivalcev

Narodni dohodek se bo v dobi tega gospodarskega plana po-

večaval povprečno za 7 odstotkov letno. To povečanje se predvideva sprito cenitev, da se bo število prebivalcev povečalo za 1.640.000 ali do 17.880.000 v letu 1956 na 19.520.000 v letu 1961.

Povečanje števila na novo zapošlenih se računa povprečno na 125.000 oseb letno. Hkrati je

melju večje produktivnosti dela posameznika, naraščanje osebnih dohodkov kmetovalec pa se bo gibalo vzporedno z večjo kmetijsko proizvodnjo. Predvideno je pa tudi povečanje povprečnih pokojnih in izboljšanje življenjskih pogojev upokojencev. Do leta 1961 bo fond osebne potroš-

ditvi stanovanj v mestih in industrijskih sredisčih. V ta namen bo porabiljen 305 milijard dinarjev družbenih sredstev. Računano je, da bo do leta 1961 zgrajenih (z družbenimi sredstvi) v sredstvi državljanov) skupaj okrog 200.000 stanovanj (v dobi

traktorjev itd. Na silnem razvoju te industrije pravzaprav temeljijo tudi stvarna predvidevanja družbenega plana. Da so ta predvidevanja res stvarna, nam priča leto 1957 (prvo leto plana), ko smo zabeležili doslej največji porast industrijske proizvodnje in na največje doprino v kmetijstvu po vojni. Nekaj primerjav nam bo najgovornejše pokazalo razvoj naše industrije po planu do leta 1961.

Proizvodnja jekla leta 1956 je bila 887.000 ton, leta 1961 1.370.000 ton; aluminij: leta 1956 14.662 ton, leta 1961 pa 35.000 ton; umetna gnojila: leta 1956 je bila proizvodnja 187.000 ton, leta 1961 bo 750.000 ton; leta 1956 traktorjev 2891, leta 1961 bo 6450. Premoga smo nakopali leta 1956 17.101.000 ton, leta 1961 pa 25.300.000 ton. Pri surovi nafti bomo skočili od 294.000 ton na 850.000 ton, pri cementu od 1.555.000 ton na 2.400.000 ton, pri opskri od 813 milijonov na milijardo 600 milijonov, pri sladkorju od 142.748 na 331.000 ton, pri kamionih od 2765 na 6000 vozil, pri bakru od 29.384 na 40.000 ton in tako dalje.

Kmetijstvo

Kmetijstvo ima v planu posebno mesto. To pa zato, ker je še nerazvito in je v njem osnovni vzrok dolocene nestabilnosti v vsem gospodarskem gibanju. Pravzaprav je od razvoja kmetijstva v največji meri odvisna uresničitev vseh ekonomsko-političnih ciljev plana. Zato postavlja družbeni plan to gospodarsko področje v središče proizvodnje in investicijske politike. To pa praktično pomeni, da ne gre le za veliko povečanje investicij v kmetijstvu, ampak tudi o razvijanju drugih panog, ki neposredno pomagajo razvoju kmetijstva (trgovina, promet, proizvodnja gnojil, kmetijskih strojev itd.). Do leta 1961 predvideva plan povečanje kmetijske proizvodnje za 43 odstotkov.

Vse kar smo tu našeli v najbolj skopih besedah, pa je le del naših vsakodnevnih prizadevanj v graditvi lepšega, bogatejšega, kulturnejskega življenja, je to naš vsakodnevni ustvarjalni boj za socializem. Kajti socializem je skrb za človeka, je človekova srča in osebno zadovoljstvo, njegovo blagoslovanje in življenje v miru, kot je v nedelji določene med drugim znova dejal predsednik republike, tovaris Tito na velikem zborovanju v

Z novo avto cesto je mladina naših narodov dala ljubljeni Republiki za 15. obletnico njene ustanovitve najlepše darilo

Uspešno premagovanje vsega, kar zavira in zadržuje naš hitrejši razvoj, je odvisno od nas samih, od dejavnosti milijonov državljanov v političnem življenju dežele, od boljšega in bolj vestranskega dela organov družbenega samoupravljanja, od vztrajnega in doslednega boja zavestnih socialističnih sil, predvsem pa Zvezde komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, Zvezde sindikatov in Ljudske mladine. Ogromna sredstva, namenjena nadaljnji socialistični izgradnji, moramo uporabljati še bolj ekonomično in še bolj racionalno, žigosati moramo sleherne pojave tudi najmanjšega razširanja družbenih imovin!

Pozdravljanje . . .

Dolenjski fantje Franc Šinkovec, Rudolf Bratkovč, Rudolf Zagor, Ivan Zoran, Franc Gregorčič, Ludvik Uhan, Martin Može in Zvonko Derganc, ki služijo vojaški rok v Puli, čestitajo vsem bralcem in načrnikom Dolenjskega lista karor tudi vsem državljanom za 29. november. Hkrati pozdravljajo starce, prijatelje, znance in dekle.

Gornjam pozdravom se pridružujejo še Ivan Debevec, Franc Cvet, Milan Perger in Alojz Pucelj, ki služijo vojaški rok v Zemunu.

Pred 40-letnico ustanovitve SKOJ

MARKO FILIPOVIĆ:

Kri na kamenju

Komaj je sinila zarja in razblinjala mgle nad vrhovi Biokova, ob kapeli svetega Jurija pri Šestanovcu, se je vrátil iz akcije II. Moravskega bataljona. Kolona se je vila po kozji stezi, obrasli z grmovjem brez sadov in vonja. Pred Lovrečom so Kot, Crjen, in Pleč po svoji starci navadi zapeli popularno arijo:

Zadvarju grade,
kad podnjemo nate,
sipat čemo bombe
i granate.

Pred temi tremi kreplkimi in junaskimi fanti so trepetali ustaši in Italijani v okoliških garnizonih. Po svojem junaštvu v borbi so sloveli daleč naokrog. Zvomnost njihove pesmi, kipeče iz močnih gril, je vzbujala obutek moškosti, njihove postave so pritegnile srečno dekleško oko. Blizu vasi je

»Hej, Kot, kaj je s tem fantom?« je vprašal.

»Srečala ga je naša predhodnica. Nit ne zede ne zine, kakor da ni živil.«

Dane je stopil k mladeniču in ga pogledal s svojimi mehkimi, toplimi očmi. »Greš z nami, prijatelj!«

Mladenci je z muko priklimal in se priključil kolonii za Lovrenc.

Vsi so ga začeli zaspavati z vprašanjem, kdo je in od koder je prišel. Kurir »Ferata«, prav tako kipeljal in velik žaljivec, je prinesel iz štaba bataljona prve podatke. »Pravijo, da je Bosanec! — «Pa veš še kaj več o njem?« ga je vprašal Crlien, »Bogme, ne vem! Dane ne pusti, da bi ga vznemirjal.«

Proti včeretu smo zvedeli, da je prišel iz III. Krajiške. Po preboju na Sutjeski, in Zelengori je izgubil svojo deto. Prebijal se

patrulja srečala nekega mladincu, ki je bil našlik prikazni, Edine, kar je bilo na njem živo, se bilo živahne, bistro oči, plameneče kot ogren, glava in telo pa sta bila kot pri mrljeh. Na ramu je nosil mauserico, na glavi pa kapo proletarko, umazano in ponoseno. V nemški torbici je imel deset z oljem popacanih nabojev, dve glavici čebule in kos kruha brez soli, trdega kot kamen.

»Odkod si, prijatelj?« ga je vprašal Kot. Mladenci ga je pogledal z otroškim gledom, kakor zapuščeno dete, ki lăže po cestah mater, da bi ga nahranila. Crlien, Pleč, deseter Boris in drugi so se zbrali okrog zablodelega prižeka in buljili vanj, kakor da se svoj živ dan niso videli človeka. Delegat Jerko je klel kot Turek, isčok po žepih košček papirja, da bi si zvili ciare.

Položaj je razčistil komandant Dane.

je skozi Romanijo in Cincar in po dolgem mesecu tavanja prispel v Biokovo. Tiste dni so se mnogi, v skupinah ali posamič, prebijali skozi sovražnika področja, isčod svoje enote. Za nas so ti ljudje pomeniči: nekaj, kar nam je viloval novih moči, kar je z nepojmljivim herojsvom podigalo borce naših bataljonov, ki so sli v akciji z gesmom: »Maščevanje za Sutjesko«. Pred nami vsemel je lebdel tudi tudi mladega Krajišnika, ki smo ga sprejeli z vsem srcem. Mnoge žene in možje s Mosoro in Biokova so spraševali preživelne borce za svoje najdražje, za I. in II. Dalmatinsko brigado, za borce IX. Dalmatinske divizije. Mnogo se jih ni vrnilo in zdelo se nam je, kakor da potiha joka vsa Dalmacija. Za temi solzami pa je stata neprinemagljiva moč ljudstva v borbi za svojo svobodo.

(Se nadaljuje)

Naj živi 15. obletnica ustanovitve Federativne ljudske republike Jugoslavije!

Za naš največji praznik čestitamo delovnim ljudem naše domovine, svojim odjemalcem, poslovnim prijateljem in znancem ter se še naprej priporočamo!

Ob otvoritvi avtomobilske ceste prisrčno pozdravljamo vse, ki so kakor koli pripomogli k tej veliki znagi vseh jugoslovanskih narodov in jim v imenu našega kolektiva točno čestitamo!

„JUGOTANIN“ Sevnica

Izreden porast industrije

Naša industrija se je po osvoboditvi razvijala dvanaestkrat hitreje kakor pred vojno. Ekonomski zemljevid Jugoslavije se je korenito spremenil. Razvile so se povsem nove panege industrije, ki jih stara Jugoslavija ni poznala, ki pa pravzaprav pomenuje materialno hrbitenico naša ekonomske moči in materialno osnovo za naša zamjenjavo s tujino. Ta naša mlada industrija je dala na tisoče novih proizvodov, od kompletnih oprem za hidrocentrale ali ladje do hidroelektrarn, radijskih sprejemnikov,

iskrene, borbone pozdrave partizkemu in državnemu vodstvu in vsemu telovnemu ljudstvu naše domovine ob 15. obletnici ustanovitve Federativne ljudske republike Jugoslavije! Naj živi ljubljeni tovaris TITO, voditelj naših narodov in največji učitelj mladega rodu, ki zanesljivo stopa v srečno v veliko bodočnost!

PRISRČNE POZDRAVE VSEM MLADINSKIM DELOVNIM BRIGADAM, KI SO NAM SKUPNO Z INVESTITORJI, GRADBENIM PODJETJI IN GLAVNIM STABOM MDB ZGRADILE MODERNO AVTO CESTO LJUBLJANA—ZAGREB!

Tovarisko pozdravljamo vse šoförje, mehanike, delavce in uslužbence sorodnih podjetij ter jim želimo na novi cesti srečne vožnje!

KOLEKTIV
TOVORNEGA IN AVTOBUSNEGA PROMETA
»GORJANCI«
Novo mesto

Milijarde za kulturo in prosveto

SOLSTVO

Vsako leto porabimo milijarde za kulturo in prosveto. Kako so bile te milijarde porabljene in kakšno korist imamo od tega?

Film — kino

Moj ded ni šel nikoli v kino, moji očet v vsem svojem življenju dvakrat, jaz pa grem povprečno dvakrat na teden. Pred vojno Jugoslavija ni imela lo.

V. 3 letih še 90 milijard za šolstvo!

Dopolnilno šolanje odraslih je danes v posebnih šolah kot so šole za splošno izobrazbo delavcev in uslužencev, gospodarske, mojstrske, ekonomiske, posebni oddelki pri srednjih strokovnih šolah, matične šole in druge. Pred vojno je bilo v te šole vpisanih 4 tisoč ljudi, leta 1950 pa je predvideno, da bo obiskovalo te šole 200 tisoč ljudi.

200 tisoč otrok — pripadnikov nacionalnih manjšin se

uči v svojem materinem jeziku: bolgarskem, češkem, slovaškem, rusinskom, madžarskem, romunskem, srpskohrvatskem, italijanskem in turškem.

Do leta 1961 bo potrošenih še 90 milijard dinarov za izgradnjo novih šolskih prostorov, za zameno že dotrajanih šolskih prostorov, za planiranje povečanja štetev učencev in študentov in za likvidacijo tretje izmene v mestnih šolah in solah industrijskih centrov.

Uspehi, dosegenci do zdaj na področju kulture in prosvete, bodo omogočili močnejši splošni razvoj naše države; povečani življenjski standard pa bo razen materialne blaginje dobil tudi bogato kulturno vsebino.

200 tisoč otrok — pripadnikov nacionalnih manjšin se

O posvetovanju pedagogov novomeškega okraja, ki je bilo v soboto, 15. novembra v Novem mestu, smo nakratko poročali že v prejšnji številki.

Predsednik republike sveta za šolstvo tovaris Vlado Majhen je na posvetovanju razčlenil vzroke, klj užahajo Šolsko reformo, značilnosti stare šole in naloge, ki so pred novo šolo.

Zakaj šolska reforma?

Zivimo v prehodnem obdobju od kapitalizma k socialistizmu. Gradimo temelje nove, socialistične družbe. Vsak dan boj kreplimo družbeno lastnino. V tem procesu nastaja vprašanje, kdo bo novo družbeno lastnino upravljal. Dve rešitvi tega vprašanja sta: da je upravljana na popolnoma državnemu, administrativnemu načinu, ali pa da razvijamo demokracijo in upravljanje neposrednih prizvajalcev. Odtiško našega člana "Prevezni delavci se moramo zavestiti, da ta odločitev neposredno vpliva na način vzgoje". Zakaj? Staro šolo je nastala v drugačnih družbenih odnosih. Njen namen je bil vzgajati privatnega lastnika, kapitalista, međuglavca in uradnika. Mi pa potrebujemo delavca prizvajalca, ki bo tudi upravljalec. Nekdaj je bilo ljudstvo ločeno od državnih uprav. Mi skušamo z družbenim upravljanjem z novo obliko vključevanja državljanov v upravo. Ljudstvo in upravljajuči aparat čim bolj zbljazti. To daje delavcu prizvajalcu v delavca upravljajaca mora vzgajati nova šola.

Gonilna sila kapitalistične proizvodnje je dobiček. V socialistični razvijamo proizvodnjo načrtom. Zavedamo se vseh posledic in sprememb takega razvoja. Naš državljanski mora poznati pomen načrtnega razvoja. Šola mu mora nuditi razen strokovnosti, kar največ ekonomsko znanja.

V kapitalistični družbi je človekova osebnost osrednjina. Njegova svoboda je omejena. Človekovo delovanje je prenašano na uspeh privatne lastnine in preko tega okvirja ne more. V socialistični družbi ima vsak človek v pogojih splošne družbene lastnine neomejene možnosti izobrazbe in delovanja. Kapitalistična družba človeka učenjuje predvsem zato, ker ga uči delati najprej zase in vzbujati v njem željo po privatni lastnini. Zato postane človek svobodna osebnost, ki je ne omeljuje noben okvir, šele v socialistični družbi z družbeno lastnino. Človek si svoboden takrat, kadar dela kar se mu želi, ampak takrat, kadar pozna zakonitosti razvoja, naravne in družbene za-

konitosti. Takrat si lahko podredi način na, ki v njej delujejo, ker je obenem sposoben razvoj usmerjati.

Prav in narobe ali naloge šolske reforme

Dosedanjih šolski sistem je temeljil na zaostalosti naše dežele. Bil je posledica tiste družbeno ekonomike, na kateri smo pričeli graditi. Značilnost takoše šole je obča izobrazba. Ker so materialni pogoji družbe nizki, ne potrebujejo posebnih strokovnih kadrov. Ožje dolgoletnih poklicov nim, zato skuša šola da

soško obrazbo.

Sola se tako oddalji od materialnih osnov in zaide v enciklopedičnost. Izvsega skuša dajati le prereze. Zato nauči človeka marsičesa, kar v življenju ne potrebuje. Značilen za takšno šolo je tudi historicizem, zgodovinarstvo, biologija, rečki po domače. Vse se prične pri Adamu in Evi. Vsa zgodovina je razdeljena na letnicami omejena obdobjem.

Način na, ki je razvijala skozi zgodovino njegova panoga. Zato mu jo mora šola posredovati pobudo in posebno nlegove stroke. Splošna izobrazba le pod pogodbami, da podpira strokovnost našega človeka.

Človeku moramo pričakati vse tisto, kar ga skozi zgodovino gnalo k napredku. Leta tako bo razumel sedanjost, kjer v njej živi. Ne bomo več ustavili pri pouku tega, kar se je zgodilo pred 40 leti. Studij bližnje preteklosti bo človeku pomagal razumeti sedanost.

Solo bomo približali življenju tako, da bomo povezali z njim vsako učno lekcijo. Pouk ima cilj vzbuditi v človeku zavzetje, da bo s pridobljenim znanjem spremjamal svet. Jutri bo reševal razna gospodarska, družbena in politična vprašanja. Znanje pridobiva, zato, da jih bo znal reševati. Znanost ni sama sebi namen. Biti mora delka ljudstva, akcija za spremembo narave in okolja, ki v njem živimo. Dijaka lahko načimimo ogromno kemije. S tem nismo dosegli nobenega uspeha, če ne bo znal,

odpravili tako, da bomo šolo vključili v življenje. Videti je, da se preveč bojimo tistih novih oblik dela, ki se v našem družbeno političnem življenju že uveljavljajo.

Kaj pa dolenski pedagogi?

V razpravi so z vprašanji, ki so jih namislili, dokazali, da so o novi šoli že razvili. Tovaris Vlado Majhen je na vprašanja odgovarjal ter določeval ali popravljal misli tovaris, ki so sodelovali. Razvila se je razprava o učilih, učbenikih, učnih programih, šolskih stavbah in gospodarski pomoči za razvoj šolstva, ki naj bi jo po mnenju načrterih nudile razvitje občine sibkejšem.

Glede učil je res, da jih je v šolah zastara. Kot učila moramo uporabljati okolico, razne delavnice, gospodarske organizacije, tovarne in podobno. Mogoče se to malce čudno sliši. Toda tudi tako, da bomo okolico, v kateri je šola, pri pouku praktično uporabljali, bomo šolo približali življenju. V učilnicah vidi sliko parnega stroja v prerezu. S palico drsnim življenjem in dolgočasenim učenjem razlagajo vlogo posameznih delov. Nasproti šolskega poslopja stoji delavnica, ki uporablja vseh delov, ki jih je v tem precej predstavljal.

Zadnji učil je res, da jih je v šolah zastara. Kot učila moramo uporabljati okolico, razne delavnice, gospodarske organizacije, tovarne in podobno. Mogoče se to malce čudno sliši. Toda tudi tako, da bomo okolico, v kateri je šola, pri pouku praktično uporabljali, bomo šolo približali življenju. V učilnicah vidi sliko parnega stroja v prerezu. S palico drsnim življenjem in dolgočasenim učenjem razlagajo vlogo posameznih delov. Nasproti šolskega poslopja stoji delavnica, ki uporablja vseh delov, ki jih je v tem precej predstavljal.

Pri razlaganju je predstavljal dr. Iva Segeča, ki kaj naišel. Tu je po njenem predavanju se je razvila živahnja razprava. Potez posvetovanja, ki je trajalo s 8. do 14. ure, je lep dočak, da se dolenski šolniki zavedajo velikih nalog, katere jih čakajo.

J. M.

ko pride domov na kmetijo, očeta preveriti, da bo prilep uporabljati umetnogojila. Pomembnejše od kemičnih formule in valenc so praktične vrednosti.

Pri pouku elektrike v solah se vedno štegetamo z lisičjim repom in papirnatimi kroglicami ter starimi instrumenti. Vsi vski hiši je že elektrika. Ali ne bomo boje razlagati, kako naj uporabljamo elektriko, da ne bo nesreč, kako varčujemo z električnim tokom in padobno.

Nova šola — novi načini vzgoje

Iščakati in osvajati moramo načine vzgoje, ki bodo učenca neposredno pritegnili.

Učil je dobiček. V socialistični razvijamo proizvodnjo načrtom. Zavedamo se vseh posledic in sprememb takega razvoja. Naš državljanski mora poznati pomen načrtnega razvoja. Šola mu mora nuditi razen strokovnosti, kar največ ekonomsko znanja.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

Pogosto trdim, da je naša pedagogika v krizi. To ni res. Kriza je v tem, ker iščemo njen rešitev v šoli. Krizo bomo

pride domov na kmetijo, očeta preveriti, da bo prilep uporabljati umetnogojila. Pomembnejše od kemičnih formule in valenc so praktične vrednosti.

Pri pouku elektrike v solah se vedno štegetamo z lisičjim repom in papirnatimi kroglicami ter starimi instrumenti. Vsi vski hiši je že elektrika. Ali ne bomo boje razlagati, kako naj uporabljamo elektriko, da ne bo nesreč, kako varčujemo z električnim tokom in padobno.

Nova šola — novi načini vzgoje

Iščakati in osvajati moramo načine vzgoje, ki bodo učenca neposredno pritegnili.

Učil je dobiček. V socialistični razvijamo proizvodnjo načrtom. Zavedamo se vseh posledic in sprememb takega razvoja. Naš državljanski mora poznati pomen načrtnega razvoja. Šola mu mora nuditi razen strokovnosti, kar največ ekonomsko znanja.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

Pogosto trdim, da je naša pedagogika v krizi. To ni res. Kriza je v tem, ker iščemo njen rešitev v šoli. Krizo bomo

pride domov na kmetijo, očeta preveriti, da bo prilep uporabljati umetnogojila. Pomembnejše od kemičnih formule in valenc so praktične vrednosti.

Pri pouku elektrike v solah se vedno štegetamo z lisičjim repom in papirnatimi kroglicami ter starimi instrumenti. Vsi vski hiši je že elektrika. Ali ne bomo boje razlagati, kako naj uporabljamo elektriko, da ne bo nesreč, kako varčujemo z električnim tokom in padobno.

Nova šola — novi načini vzgoje

Iščakati in osvajati moramo načine vzgoje, ki bodo učenca neposredno pritegnili.

Učil je dobiček. V socialistični razvijamo proizvodnjo načrtom. Zavedamo se vseh posledic in sprememb takega razvoja. Naš državljanski mora poznati pomen načrtnega razvoja. Šola mu mora nuditi razen strokovnosti, kar največ ekonomsko znanja.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

Pogosto trdim, da je naša pedagogika v krizi. To ni res. Kriza je v tem, ker iščemo njen rešitev v šoli. Krizo bomo

pride domov na kmetijo, očeta preveriti, da bo prilep uporabljati umetnogojila. Pomembnejše od kemičnih formule in valenc so praktične vrednosti.

Pri pouku elektrike v solah se vedno štegetamo z lisičjim repom in papirnatimi kroglicami ter starimi instrumenti. Vsi vski hiši je že elektrika. Ali ne bomo boje razlagati, kako naj uporabljamo elektriko, da ne bo nesreč, kako varčujemo z električnim tokom in padobno.

Nova šola — novi načini vzgoje

Iščakati in osvajati moramo načine vzgoje, ki bodo učenca neposredno pritegnili.

Učil je dobiček. V socialistični razvijamo proizvodnjo načrtom. Zavedamo se vseh posledic in sprememb takega razvoja. Naš državljanski mora poznati pomen načrtnega razvoja. Šola mu mora nuditi razen strokovnosti, kar največ ekonomsko znanja.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

V novi šoli ni prostora za enciklopedičnost. Ne nameravamo trdit, da je splošna izobrazba nepotrebna. Potrebujemo jo, toda le vezano na strokovnost. Agromom ne bo študiral zgodovino tako, kot jo medicine ali čisti zgodovinar. Za agronomom je v zgodovini zanimivo predvsem razvoj kmetijstva, za medicinu razvoj zdravstva, za gradbenika razvoj gradbeništva. Vsakogar zanimala razlagati.

Pogosto trdim, da je naša pedagogika v krizi. To ni res. Kriza je v tem, ker iščemo njen rešitev v šoli. Krizo bomo

pride domov na kmetijo, očeta preveriti, da bo prilep uporabljati umetnogojila. Pomembnejše od kemičnih formule in valenc so praktične vrednosti.

Pri pouku elektrike v solah se vedno štegetamo z lisičjim repom in papir

Množična telesna vzgoja osnovna smer našega dela

Ko je bil nedavno obiskal graditelje avto ceste predsednik CK LMK tovarjš Mika Tripalo, ga je zaprosil sodelavec lista »Mladost« na autoputu, da je odgovoril na nekaj vprašanj o kongresu za telesno kulturo v Beogradu.

Tovarjš Tripalo, vi ste sodelovali v pripravah za kongres in vsekakor so vam znani razlogi za sklicanje tako velike zbirke.

Kongres za telesno kulturo je bil sklican zato, da bi nekako sumirali naše trajnjstvene izkušnje in da bi videli, v kakšni smeri in pogojih moramo razvijati naše gibanje za telesno kulturo. Prav dobro vam je znano, da smo v tej smeri imeli nekake dve dobi. V prvi, povojni, je bila naša orientacija na množični telesni kulturi, hkrati pa smo delali nekatere napake, ki so povzročile deformacijo telesnoturnega gibanja, da smo se zadnja leta bolj ali manj ukvarjali z določenim krogom vrhunskih športnikov. To pa je nam onemogočilo, da bi dosegli večje rezultate, zlasti v množični fizkulturni vzgoji šolske mladine, hkrati s tem pa množična na sploh. Vse to je terjalo od nas, pa tudi javnost je čakala od nas, da na kongresu popolnoma jasno povemo, kam želimo, da se usmeri naše fizkulturno gibanje in katera so osnovna srečava, katera so osnovna pota, da bi te naloge dosegli.

Naše bralce zanjima, kako se je razvijala razprava na kongresu in tudi kakšni so vaši neposredni viki s kongresa?

Na kongresu je bilo nad 1800 delegatov in človek bi menil, da jih je vsaj manjša število prislo v Beograd kot turisti. Toda videli smo na kongresu, da so skoraj vsi delegati prišli na kongres zelo dobro pripravljeni in da so zelo resno pojmovali pomen kongresa. Vse komisije so bile prepolne delegatov, pa ne samo to: največja težava delovnega predstavstva in sekretariata je bila v tem, da bi že vendar prekinili razpravljanje, sicer bi kongres ne zaključil svojega dela niti v desetih dneh.

Drugo, kar mislim, da lahko povem kot svoj vtič, je to, da so vsi delegati v razpravljanju pokazali, da je bilo res potrebno sklicati tak kongres in kar je v zvezi z njim, recimo predvojaška vzgoja, zatem pa še vse družbene organizacije za te-

misi, kakor se zgodi na vsakem takem zborovanju, pokazali enodušno soglasje z referati in koreferati.

Na koncu še eno vprašanje, tovarjš Tripalo: na kongresu so bili sprejeti zaključki in zanima nas, v kolikšni meri so v njih izražene in ostvarjene osnovne namere kongresa.

Mislim, da je za nas najvažnejše, da smo privi po osvoboditvi na takem pomembnem zborovanju, v tako uradnem dokumentu poudarili, da

lesno kulturo, prav tako dolžni, da storijo mnogo več, da bi v naslednjih letih bistveno povečali število članov.

POMEMBNO mesto na kongresu telesne kulture je bil zavzel tudi status našega kvalitetnega športa. To je povsem razumljivo, kajti danes se vse dežele mučijo s tem statusom.

Mi smo zavzeli stališče, da šport ne more biti poklic. Zdi se mi, da je povsem jasno, da se človek, ko do-

svetu in če hočemo uspeti v tej mednarodni konkurenči. Pa ne samo zaradi tega, ampak tudi zato, ker ima kvalitetni šport res svojo družbeno funkcijo.

To pa seveda ne pomeni, da ni kongres zelo ostro obsodil razne negativne pojave, o katerih se je zadnjih čas v javnosti zelo mnogo govorilo. Mirno pa moremo reči, da je kongres zavzel ustrezno stališče in mi bomo temu stališču ostali sledili; kdor ga bo kršil, pa bodi športnik ali funkcionar, s tem bomo z vso odločnostjo obračunalni. Mislim, da ni negativen pojav v tem, če kak klub da kakemu športniku na primer petdeset tisoč dinarjev, če se za ta denar ve, od kod je prišel, in če tako piše v predpisih. Če pa nekateri posamezniki izkoriscajo svoj službeni položaj, ustvarjajo črne fonde in čez mero plačujejo, to v nobenem primeru nima nikakrš-

Okrajno šolsko prvenstvo v odbojki in nogometu

V sistem šolskega pouka telesne vzdružne spadajo tudi razna šolska športna tekmovanja. Mladina rada tekmuje in si želi čimveč tekmovanj. Sportni dnevi v višjih šolah nudijo mladini možnost medsebojnega tekmovanja.

Končni rezultati okrajnega prvenstva v odbojki za moške:

1. TSS Krško, 2. gimnazija Crnomelj, 3. gimnazija Novo mesto.

Pri deltehtih sta nastopila samo dve ekipe in so zimnizalke iz Novega mesta premagale sovra-

nice iz Crnomelja.

Tudi pri prvenstvu v nogometu so nastopili različni šolski športni tekmovanji. Po navodilih republiškega Sveta za šolsko bo v proslavo dneva republike republiško prvenstvo v odbojki in nogometu. V vseh naših večjih krajeh so bila izvedena razne kraljevske medšolska izbirna prvenstva, ki so bila polna raznih zanimivih bojev in predstev. Posebno v Novem mestu, ko so gimnaziji izložili že v prvem tekmovanju dajejo z učiteljskimi.

Pri vseh tekmah so pokazali daleč veliko borbenost, požrtvovljnost in tudi disciplino. Posebno bodo dijaki nastopili na okrajnem šolskem prvenstvu, ki je bilo 10. novembra v Novem mestu, se zbrali dijaki iz Krškega, Brežic, Crnomelja in Novega mesta. Načilic malo poznamen terminu je tekmovanje vendar uspelo. Prvenstvo v odbojki se je končalo v najlepšem vremenu, le nogometna je nekoliko nagajal dež.

Pri vseh tekmah so pokazali daleč veliko borbenost, požrtvovljnost in tudi disciplino. Poseb-

VSEM ZDRAVNIKOM, ZDRAVSTVENIM DELAVCEM, ZAVAROVANCEM, UPOKOJENCEM IN NJIHOVIM SVOJCEM ČESTITAMO ZA NAŠ NAJVJEČJI PRAZNIK — DAN REPUBLIKE!

HKRATI POZDRAVLJAMO DELAVNO MLADINO NAŠIH NARODOV, KI JE VESTNO IZPOLNILA SVOJO NALOGO IN NAM ZGRADILA AVTO CESTO LJUBLJANA-ZAGREB!

**Okrajni
zavod
za socialno
zavarovanje
NOVO MESTO**

mora biti naša osnovna orientacija na razvijanju telesne kulture v množični fizični vzgoji v šolah, in da je v skladu s tem treba tudi osnovna materialna sredstva, najboljše kader in, da tako rečem, največjo energijo, organizacijsko in drugo, prenesti na dejo z mladino v šolah, takoj na obvezni pouk telesne vzgoje kakor tudi na tisto, kar običajno imenujemo svobodna izvenšolska aktivnost učencev.

Druga stvar: kongres je zelo jasno poudaril, da so tudi drugi činitelji, kot Jugoslovanska ljudska armada in kar je v zvezi z njim, recimo predvojaška vzgoja, zatem pa še vse družbene organizacije za te-

polni trideset let, neha ukverjati s športom, in potem se vpraša, kaj bo z njim. Torej mora v času, ko se ukvarja s športom, ali delati, ali da se počasi, kakor bi rekeli, pravljala na neki poklic, ali da se uči pa se lahko namesto pet let uči osem, toda po teh osmih letih bo imel kak poklic. To je eno, in drugo: morali smo priznati, da je treba našim najboljšim športnikom po točno določenih predpisih in točno določenih kategorijah dajati določeno materialno pomoč v času, ko se ukvarjajo s športom. Saj je povsem očitno, da jim moramo pomagati, da hočemo, da dosežemo take športne rezultate, kakor se dosežajo v

ne zveze s prizadevanjem za razvoj telesne kulture v naši državi. Zato mislim, da so to glavne noveosti, ki jih je kongres prinesel.

Morda vas zanima neka stvar v zvezi z delovno akcijo, — je reklo tovarjš Tripalo na koncu razgovora. — V rezoluciji kongresa in v referatih je bilo mogče opaziti, da si prizadevamo za neki minimalni program telesne vzgoje v vseh družbenih organizacijah in šolah. S takim programom se sedaj ukvarja Zvezni inštitut za telesno kulturo in mi ga bomo začeli uporabljati na prihodnji delovni akciji. Mislim, da bodo prve fizkulturne znake razdeljene prav na tej akciji.

S G P „PIONIR“ NOVO MESTO

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM, KI SI PRIZADEVAJO S SVOJIM DELOM DVIGNITI

ZIVLJENJSKO RAVEN DELOVNEGA LJUDSTVA, VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, ZNANCEM IN ČLANOM SVOJEGA KOLEKTIVA ČESTITAMO ZA 28. NOVEMBER — ORLETNICO USTANOVITVE FLRJ!

BRIGADIRJI IN BRIGADIRKE!

Brez vašega požrtvovanega dela bi Dolenjska še ne imela nove ceste, s katero se ji odpirajo nove gospodarske možnosti in s tem tudi boljše življenje! Za vaš trud se vam iskreno zahvaljujemo in vam k doseženim uspehom čestitamo!

Dr. Ivan Ribar v Brežicah

Da bi čim bolj svečano proslavil petnajsto obletnico zasedanja AVNOJ v Jaju, so Brežičani povabili v preteklem tednu gorenjskega borcev za novo Jugoslavijo, najboljšega sodelavca našega Tita, dr. Ivana Ribara. Z njim je prišel v Brežice tudi general Jaka Avšič. V nabič polni prosvetni dvorani so ju Brežičani navdušeno sprejeti, prirčno pa so ju pozdravili brežički pionirji in jima izročili kopike cvetja.

Sivolasi dr. Ribar, partizanski borcev iz prvih dneh vstaje, tvorec AVNOJ in njegov predsednik ter dolgoletni predsednik Prezidija Judske skupščine FLJR, je v ognjevitem govoru opisal razvoj vrhovnega političnega telesa in narodnega predstavništva v osvobodilni borbi. Z navdušenjem je zbranim poslušalcem razlagal vsebinske priprave za II. zasedanje AVNOJ in njegovo delo v Jaju pred 15 leti. Z globoko osobno prizadetostjo je tolmalji zgodovinske sklepke AVNOJ o oblikah in principih izgradnje nove države. Nova država, je dejal dr. Ribar, je bila ideal, na katerem se je borilo na stotisoč borcev sinov vseh narodov, ki jo je dr. Ivan Ribar zasedel. To so bile želite in zahtevne stotisoče, ki so padli v borbi proti okupatorjem in domaćim zadnjacem. Demokratičnost in federalnost, to sta osnovni načeli, na katerih je zasedel AVNOJ graditi novo državno uredbitev. — Zgodovinski sklepi AVNOJ, sprejeti pred 15 leti v Jaju, imajo globoko vsebino v danasnji dneh in jo bodo obdržali, dokler bodo obstajali jugoslovanski narodi. Vsebino in dejavnost teh sklepov so razumeli in občutili tudi vsi naši sovražniki v pretekli vojni, to so morali uvideti tudi vsi tisti, ki so nas leta 1948 sramotno napadali, tisti, ki so leta 1953 mimo nas in proti nam odločali o naš razmejtvju z Italijo, o tem se bodo prepričali tudi vsi tisti, ki nas zopet sramotno bistejo in napadajo.

Na koncu svojih spominov se je dr. Ribar zahvalil za prijezzo vabilo, ki se mu je z veseljem odzval in prišel v Brežice. Dejal je, da se ob spominih na tiste velike dni razvane in navdušene, kakor se je navduševal ko je kot partizan spremljal borbo jugoslovenskih narodov, v katerem znago je vedno globoko veroval.

Z njim je pripovedoval svoje spomine general Jaka Avšič. Povedal je, da se dr. Ribarja spominja kot ognjevitega govornika in navdušenega borcev za novo državo še kot delegata na Kocevskem zboru odposlanec, ko sta se prvič srečali; spominja se ga za II. zasedanja AVNOJ in ko po zasedanju AVNOJ pokopal.

Cesta krajša razdalje in bližuje ljudi

Dr. Ivan Ribar na obisku pri brigadirjih

90 čvrstih let ...

Minuli petek je praznoval v krogu svojih dragih 90-letnico teden Ivan Kastelic iz Novega mesta. Rojen je bil 21. novembra 1888 v vasi Jablan pri Mirni, pleši. Nemirem in vedežljivo je odšel z doma že v triajstem letu in se v Novem mestu pri Mehrovih izdeli pekovske obrti.

Se daj se spominja teh let, ko je kot vajenc po hišah ponujal vsek dan sveže preste. Tudi v tedanju starinsko Trdinovo hišo je večkrat sel. Pisatelj Janez Trdina ga ni nikoli odslovil. »Daj mi

dve presti,« je dejal fantu. Ta je bil zadovoljen. Všeč mu je bil Trdinov starinski hodnik, zgrajen okrog in okrog kuhinje. Po njem je korakal kot po graščinskem hodniku.

Ko je odšel vojake, se je napotil s trebuhom za kruhom. Pre-

potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno moč. Cisan v spošteno preživila v miru zastuženi početki.

Vidimo ga za mizo, ko bere slavnostno steklo priljubljenega Dolenjskega lista. Zanima ga prav vse, najbolj pa gradnja avto ceste.

Potoval je Ceško. Zahimanje za to mu je vzbudil njegov nekdajšnji gospodar Mehora, ki je bil po rodu Ceh. Iz Prage je pa potoval na Dunaj. Kaj je mladim nogam osemnovečna pespet? »Mlad človek govor prešoči, če hoče!«

Leta 1896 se je za stalno naselil v Novem mestu, kjer si je ustvaril dom in družino. Devetdesetletno rojstva je dosegal duševno še čil, dasi so mu leta pobela glavo in mu je šestdeset let težkega dela upognilo hrbot in izčrpalo telesno mo

TOVARNA SADNIH SOKOV IN LIKERJEV,
DESTILACIJA IN PROMET Z ALKOHOL-
NIMI PIJAČAMI

MIRNA NA DOLENJSKEM

Izdeluje alkoholne in brezalkoholne pijske, pro-
daja cviček in predel 100–120 vagonov surovin.

Cenjenim odjemalcem, poslovnim pri-
jateljem in znancem kakor tudi vsem
delovnim ljudem čestitamo za 29. no-
vember — Dan republike!

Pozdrav Glavnemu štabu MDB, ki je zma-
govito vodil brigade od zmage do zmage!

DANA

ZA 29. NOVEMBER — PRAZNIK REPUBLIKE — ISKRE-
NO ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN
ODJEMALCEM TER SE PRIPOROČAMO!

TRGOVSKO PODJETJE
»POTROŠNIK«, ČRNOSELJ

NAJ ŽIVI NELOČLJIVO BRATSTVO IN ENOTNOST
JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

DELOVNI KOLEKTIV OBRTNEGA PODJETJA

Pekarija Novo mesto

se pridružuje čestitkom za naš največji praznik — dan
republike in priporoča svoje izdelke cenjenim odjemalcem.

Hkrati čestitamo vsem graditeljem avto ceste
k eni največjih zmag jugoslovenske mladine
— dograditvi ceste Ljubljana-Zagreb.

s poslovnicami v Sentjernej, Skocjanu in Dragi čestita
svojim odjemalcem ob 15. obletnici ustanovitve Federativne
ljudske republike Jugoslavije ter pozdravlja mladino
vseh jugoslovenskih narodov, ki je častno izpolnila svojo
naložbo — inograditev avto ceste.

Obiščite naše trgovine, prepričali se boste o bogatih
začetkah in nizkih cenah!

Vsem potrošnikom čestitamo za 29. november
in pozdravljamo mladince in mladinke, ki so
gradili avto cesto!

TRGOVSKO
PODJETJE
Zarja Novo mesto

SVOJIM ODJEMALCEM IN VSEM POTROŠNIKOM ČESTITA ZA 29. NOVEMBER —
DAN REPUBLIKE

Splošno trgovsko podjetje Črnomelj

K dograditvi avto ceste mladim graditeljem
prisrčno čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE
Gorjanci
Sentjernej

Potrošnikom nuditi kvalitetno mleko in
mlečne proizvode ter se priporoča
Mlekarna
Novo mesto

NAJ ŽIVI 29. NOVEMBER — DAN USTANOVITVE
FLRJ! ŽIVELE MLADINSKE DELOVNE BRIGADE,
KI SO POŽRTVOVALNO DELALE NA IZGRADNJI
AVTO CESTE!

STROJNO IN STAVBNO KLJUCAVNICARSTVO,
KLEPARSTVO, KOVAŠTVO, POPRAVILO TEHTNIC,
MEHANIKA IN GALVANIZACIJA

KOVINAR Novo mesto

pozdravlja vse sorodne kolektive za 29. november ter jim
želi pri njihovem delu še mnogo uspehov.

Mladinskim delovnim brigadam prisrčen pozdrav!

KMETIJSKO-
GOZDARSKO
POSESTVO

Novo mesto

ČESTITA ZA 29. NOVEMBER VSEM GOZDARJEM, GOZDNIM
IN KMETIJSKIM DELAVCEM, KAKOR TUDI ČLANOM SVOJEGA
KOLEKTIVA!

Ziveli udarniki in udarne mladinske delovne brigade!

Vsem svojim članom in ostalim zadružnikom po vsej naši
domovini čestita za praznik republike

Kmetijska zadruga
Kostanjevica

DOLENJSKA JE HVALEZNA MLADINSKIM DELOVnim
BRIGADAM ZA NJIHOVO VELIKO DELO!

Občinski ljudski odbor

OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBOR ZVVI
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB
OBČINSKI ODBOR UROJ

ČESTITAMO DELOVNU LJUDSTVU IN MLADINSKIM DELOVnim BRIGADAM
K OTVORITVI AVTO CESTE IN DNEVU REPUBLIKE!

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM ZA DAN
REPUBLIKE IN BRIGADIRJEM, KI SO IZVRSILI
SVOJO VELIKO NALOGO Z DOGRADITVJO AVTO
CESTE!

*Kolektiv
kmetijskega
gospodarstva* **Sevnica**

Vsem sadjarjem Dolenjske se priporočamo za
naročila sadnih sadik po zmernih cenah.
Dobe jih v naši drevesnici v Boštanju.

NOVOLES

POZDRAVLJA VODITELJE IN SODELAVCE
OBEH INVESTICIJSKIH GRUP, KI SO VODILI
VELIKO DELO — AVTO CESTO LJUBLJANA-
ZAGREB!

NAJ ŽIVI DAN REPUBLIKE — PRAZNIK VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

Prisrčne pozdrave Centralnemu komiteju LMS, ki je naš mladi rod vodil
v neštetih bitkah za dvig življenjske ravni in kazal naši mladi generaciji
pravo pot v srečno bodočnost!

O B 15. OBLETNICI
USTANOVITVE NOVE
JUGOSLAVIE ISKRENO
ČESTITAMO VSEMU
BORBENEMU DELOV-
NEMU LJUDSTVU ZA
NJEGOVE USPEHE PRI
IZGRADNJI NASE
SOCIALISTIČNE
DOMOVINE

„ELEKTRO“
NOVO
MESTO

Prvovrstno moderno
pohištvo za domači in
tuji trg izdeluje

Opremales
Novo mesto

Cenjenim odjemalcem,
poslovnim prijateljem in
znancem čestitamo za dan
republike in hkrati po-
sljamo prisrčne pozdrave
z najlepšimi željami vsej
jugoslovenske mladini, ki
nam je zgradila avto
cesto Ljubljana-Zagreb,
s katero se obeta Dolenj-
ski lepša prihodnost!

TREB
RE
N
JE
Občinski
ljudski
odbor

Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZB
Občinski sindikalni svet

čestitajo vsem občanom in delovnim ljudem Dolenjske za praznik
republike, želeč jim v izgradnji socializma še nadaljnjih uspehov.

PRISRČNE POZDRAVE VSEM KOMUNISTOM,
UDARNIKOM IN VSEM, KI SO SODELOVALI
PRI IZGRADNJI AVTO CESTE!

TRGOVSKO PODJETJE s svojimi poslovnicami:
TRGOVSKO PODJETJE »GRADISCE«
KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE
KMETIJSKA ZADRUGA DOBRNIC
KMETIJSKA ZADRUGA
SENTLORENC
KMETIJSKA ZADRUGA
VELIKA LOKA
IN VSA OBRTNA PODJETJA

Industrija za elektrovezze
Ljubljana, obrat

Kondenzator Semič

pošilja plamteče pozdrave mladincem in mladinkam, ki so se odzvali pozivu CK LMS in odšli na izgradnjo avto ceste Ljubljana—Zagreb. K doseženim uspehom prisrčne čestitke!

ZA 29. NOVEMBER — SLAVNI DAN NAŠE ZGODOVINE — POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE KOLEKTIVE NAŠE DOMOVINE IN JIM ŽELIMO PRI NADALJNJEM DELU SE MNOGO USPEHOV!

DELOVNI KOLEKTIV
HOTELA

METROPOL
NOVO MESTO

iskreno pozdravljamo vse delovne kolektive naše domovine in jim želimo pri doseganju uspehov!

Hkrati pozdravljamo vse ljubitelje dobre kapljice in se jim želimo priznati za doseganje uspehov!

NAJ ŽIVI
29. NOVEMBER — DAN
REPUBLIKE!

Cenjenim gostom se priporoča in jim nuditi televizijske oddaje

HOTEL
»KANDIJAH«
NOVO MESTO

Nova avto cesta — najlepše darilo jugoslovanske mladine socialistični domovini!

KMETIJSKA
ZADRUGA
ČRNOVELJ

čestita za 29. november vsem svojim članom, poslovnim prijateljem in znancem ter se še nadalje priporoča!

**Belokranjsko
gradbeno
podjetje**

Vsemu delovnemu ljudstvu Dolenjske, posebno pa brigadirjem in brigadirkam toplo čestitamo k otvoritvi avto ceste in za 29. november

VSEM INVESTITORJEM IN CENJENIM ODJEMALCEM SE SE NADALJE PRIPOROCAMO!

CEVLJARSKO
PODGETJE

»PLANINA«
ČRNOVELJ

izdeluje kvalitetno obutev in jo priporoča potrošnikom!

K dograditvi avto ceste in za Praznik republike prisrčno čestitamo!

Občinski ljudski odbor

MIRNA

z vsemi množinami organizacijami toplo čestita vsej jugoslovenski mladini k dograditvi avto ceste.

Za vaš trud, tovarništvo brigadirji in delavec, najlepša hvala!

Naj živi 15. obletnica ustanovitve naše republike!

TRGOVSKO
PODGETJE
NA VELIKO

„KRKA“ Brežice

s svojimi poslovalnicami SENOVO, TREBEŽ, GLOBOKO, BIZELJSKO, STARA VAS, DEČNA SELA, SRONIJE in PISECE se priporoča z bogato izbiro blaga in čestita svojim odjemalcem in vsemu delovnemu ljudstvu za 29. NOVEMBER!

Nova cesta pripada Dolenjski in Spodnjemu Posavju izredne turistične obete!

Novomeška

POZDRAVLJAMO DAN REPUBLIKE — PRAZNIK VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV!

Podjetje za vzdrževanje prog

čestita k doseganju uspehom vsem, ki so sodelovali pri izgradnji avtomobilske ceste LJUBLJANA—ZAGREB!

Izdeluje kvalitetno opiko in se še dalje priporoča svojim odjemalcem! Za dan republike pozdravljamo vse delovne ljudi naše domovine in jim želimo kar največ delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

Mladinskim delovnim brigadам, ki so gradile avto cesto bratstva in enotnosti, prisrčno čestitamo ob otvoritvi ceste!

PRI NOVEM MESTU

OPEKARNA ZALOG

Hvala vam, graditelji
avto ceste!

MESTNI VODOVOD
ČRNOVELJ

Naj živi 29. november — Dan republike!

Vsem našim gostom iskreno čestitamo za državni praznik 29. november in se jim še nadalje priporočamo!

GOSTINSKO PODGETJE
ČRNOVELJ

OBRTNA DELAVNICA

„TAPETNIK“

Cesta talcev 1 (pri gostilni Košak)

NOVO MESTO

čestita za 29. november in k otvoritvi avto ceste!

Izdelujemo kavče, fotelje, otomane, žimnice in opravljamamo vsa tapetniška in dekoraterska dela!

Vsem zadržnikom, brigadirjem in delovnemu ljudstvu Dolenjske pošiljamo iskrene čestitke za 29. november!

Avto cesta Ljubljana—Zagreb—Beograd—Skopje: spričevalo zavednost jugoslovanske mladine!

KMETIJSKA ZADRUGA
PODBOČJE s POSLOVALNICO ŠUTNA

Svoje izdelke priporoča

Kopitarna

Sevnica

in hkrati čestita za praznik republike vsem odjemalcem, poslovnim prijateljem in znancem ter vsemu delovnemu ljudstvu naše socialistične domovine!

Pozdravljeni mladinske delovne brigade!

KMETIJSKA ZADRUGA

Mirna

čestita za 29. november in pozdravlja vse graditelje avto cest!

Elektrotehnično
podjetje
NOVO MESTO

izvršuje vsa v stroku spadajoča dela in se cenjenim strankam priporoča!

Za 29. november in ob dograditvi avto ceste iskreno čestitamo!

Vsem prostovoljnim gasilcem in prijateljem gasilstva čestita za praznik republike 29. NOVEMBER

Okrajna
gasilska
zveza

NOVO MESTO

Prisrčne čestitke graditeljem avto ceste k dokončanim delom!

Občinski
ljudski
odbor

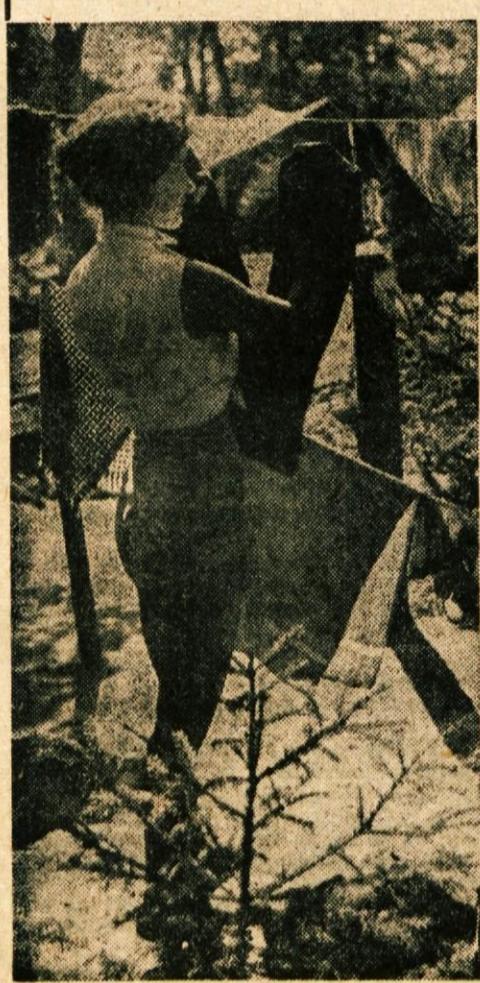
BREŽICE

OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI KOMITE LMS

OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI ODBOR ZB

čestitajo za 29. november vsemu delovnemu ljudstvu Spodnjega Posavja, želec jim še nadaljnji delovni zmog v izgradnji socializma!

POZDRAVLJENI BRIGADIRJI IN
BRIGADIRKE VSEH NASIH NARODOV, KI STE NAM ZGRADILI CESTO
LJUBLJANA—ZAGREB IN STE POKRTOVALNO ZAŠTAVILI VSE
SVOJE MLADE SILE ZA DOSLEGO
SVOJEGA CILJA!

Cesta je gotova, pišejo časniki, radij-pe, kjer si dežele prizadevajo izboljšati vati. Nedaj je ta cesta gotova. Caka nas cesta do Djevidelje. In potem še mnogo.

Mladinci, ki jih sreča ob cesti, se ti veselo nasmijejo in ti povedo: »Tule smo še da je obstoj dobrih cest glavni pogoj za pred tremi tedni delali.« In tako naprej vzdolž vse ceste. O tem pišejo tudi tuji.

IRF (mednarodna organizacija za ceste) piše v svojem glasilu »World Highways«: »Najvažnejši projekt za izgradnjo cest v Jugoslaviji je dobil prioritet. Marsal Tito je to veliko nalogo zaupal jugoslovanski mladini. Avtocesta L-Z je del mednarodne ceste E-94 (Evropska cesta 94), katere odsek je med Zagrebom in Beogradom že gotov. V jugoslovenskem glavnem mestu se ta cesta veže z mednarodno cesto E-5, ki vodi proti grški meji.«

Take in podobne članke srečamo skoraj v vsaki številki tega lista. Direktor ekzekutivne IRF M. Clarke je na sestanku ekonomskoga in socialnega sveta Združenih narodov v Zvezni dejal:

»Sele tedaj, se zgradi cesta, larašča ekonomika in socialna raven dežele. Razven razvoja dežele lahko presojamo po obstoječih cestah.«

Ceste vplivajo na vsa družbenega področja. Ceste prinašajo blaginjo in dvigajo standard deželi, v kateri se gradijo. Ceste morajo povezati vsa glavna središča na svetu. Ceste se morajo planirati in izgraditi zato, da se dobri možnost za izmeno blaga — in kar je še najbolj važno — za izmeno idej.«

O naši cesti pa je dejal:

»Zanimiva je akcija za razvoj cest v Jugoslaviji in na sploh v tem delu Evro-

pe, kjer si dežele prizadevajo izboljšati vati. Nedaj je ta cesta gotova. Caka nas cesta do Djevidelje. In potem še mnogo. mnogo drugih avtocest: Jadranska, ki se ž gradi, in se druge. Nihče si ne bi mislil, koliko težko nastopi pri graditvi take ceste. Mora biti pregledna, krvina mora biti speljana v krivino s prehodico. Slovenski smo v Jugoslaviji prvi začeli uporabljati to metodo po sistemu SCHERBA. moralni pa smo ga prirediti našim razmeram.«

O pomenu naših cestov govori še mnogo drugih stvari. Govorijo statistike, govorijo ljudje, in to je najvažnejše. Govorijo ljudje, katerih življenjska pot je neločljiva povezana s kilometri asfalta in betona

E-94

kjerkoli v Jugoslaviji. O tem govorijo mlađi ljudi iz Slovenskih gorov, iz Srbije in Makedonije. O njem govorijo inženir Marvija, ing. Ferencak, ing. Jerisi, ing. Majdič, ing. Sirks, ing. Čerin in mnogo drugih. V pogovoru je ing. Sirks povedal nekaj besed o prvih začetkih te ceste.

»Najprej, to je bilo že leta 1947, smo se začeli ukvarjati z idejnimi projekti. Avtocesta ima svoje elemente, ki jih nima nobena druga cesta. Za cesto je bilo več variant, iskati pa smo moral najboljšo, in to ni bilo lahko. Studij ceste se je nadaljeval do zadnjega trenutka, kajti več.

Dolina ob zeleni reki Krki se je prebudila. Razgrnila bo svoje čare ljudem. Pel bo kip fanta-brigadirja na otoku na Krki.

Peter Breščak

Tako o avtocesti pripoveduje strokovnjaki. — Tako pripovedujejo o cesti E-94, o evropski mednarodni cesti, o cesti narodov.

Mrtvi črni asfalt nikoli več ne bo mrtev. Cesta ni več navadna cesta. Postala je simbol mladih ljudi, postala je moderna mednarodna cesta E-94, ki jo je zgradila mladina s svojim navdušenjem in strokovnjaki s svojim znanjem in trudom.

Tudi oni bodo odšli, kot so odšle brigade vzklikajočih brigadirjev. Izginila bodo naša cesta, načrti bodo položeni v predale. Ostalo pa bo navdušenje nad cesto, navdušenje nad ustvarjanjem. Pravijo, da je lepo ustvarjati za ljudi, da je lepo pokazati svojo idejo z delom.

Vse bo odšlo. Pesem ustvarjanja bo zamenjala neutrudljiva pesem Tamov, Zastav, Chevroleton, Fiatov, Mercedesov ...

Poštano sem se spočil, pojedel dva zajtrka in dve kosili in pomalem škilil za dekleti.

»Na, fant, popij tele praške. Danes se odpoči, jutri pa na delo.«

Slabu se počutim, v želodcu mi zvija, ponori sem deškrat šel na stranišče.«

Zdravnik me pregleda in pravi:

»Na, fant, popij tele praške. Danes se odpoči, jutri pa na delo.«

Naslednji dan spet obišem zdravnika:

»Slabo se počutim, v želodcu mi zvija, ponori sem deškrat šel na stranišče.«

Zdravnik me pregleda in pravi:

»Danes moraš jesti prepečec, peti čaj. In ostani v ambulanti.«

Jojme, jo! Ta dan toliko da nisem izdihnil od lakote. Lepga zlodja sem si pričkal.

Zjutraj me vpraša zdravnik: »No, kako se počutiš? In jaz, da bi se čimprej resil ambulante, pravim: «Zdaj je že bolje. Od včeraj sploh še nisem šel na stran.«

B. Nikolic

To stran

posvečamo mladinskim delovnim brigadom, ki bodo ostale dolenjskim ljudem trajno v spominu — kot bo trajen spomenik, bratstva in tovarištva mladine naših narodov, ki nam je zgradila cesta od Ljubljane do Zagreba

Pisali smo že, kakšne lepe uspehe je na avto-cesti dosegla Avto-moto zveza Jugoslavije. Po zadnjih podatkih in zaključenih izpitih je delo Avto-moto zveze Jugoslavije med brigadirji potekalo takole: osnovnih sredstev za pouk je bilo 67 — 32 koles, 20 motornih koles »Moped« 50 cm, 14 motornih koles »Puch« 175 cm, 1 »Mercedes 170 V«. Strokovne literature je bilo uporabljeni v razdeljenju brigadirjem: 660 knjig, 16 tisoč brošur, 880 shem, 2000 časopisov »Avto-moto«, 600 revij »Saobraćaj« in 16 kompletov časopisa »Avto-moto« 1957. Skupno se je naučilo vožnje 20.224 brigadirjev (5148 kolesarjev, 9953 mopedistov, 4616 motoristov, 465 avtomobilistov in 38 traktoristov). Predavanje je bilo 4736 ur iz mehanike in 2242 ur iz prometnih predpisov. Z vsemi našteti vožnji je bilo v učne namene prevoženih 267.522 km, za kar je bilo uporabljenih 15.730 ur.

Vodja tehnične vzgoje pri zgraditvi nove avtomobilske ceste je bil Lado Košiček, gen. sekretar AMS, pomočnik pa Srečko Nograšek, sekretar tehnične komisije AMS. Vso to tehnično vzgojo je torek organizirala in vodila Avto-moto zveza Jugoslavije in ne Ljudska tehnika, kot smo predzadnjiji poročali. Ljudska tehnika je pa opravila veliko delo na drugih področjih.

Splošna obrtna kovinarska zadruga VIDEM - KRŠKO

CESTITA OB PRAZNIKU DNEVA REPUBLIKE VSEM DELOVNIJU LJUDEM NASE SOCIALISTIČNE SKUPNOSTI!

IZDELUJEMO PO NAROCILIH, KVALITETNO IN PO ZMERNIH CENAH RAZNO OPREMO ZA LADJEDELNIŠTVO, RAZNO OPREMO ZA INDUSTRIJSKE IN DRUGE OBRATE, KONSTRUKCIJE ZA ELEKTRIFIKACIJSKA OMREŽJA, STAVBNO OPREMO IN RAZNE DRUGE KOVINSKE IZDELKE

SIMULANT

Simulant so mi rekli, vsi. Vsi po veste, da je težje simulirati, kakor delati na trasi. Na trasi vzameš samokolnico in prevzam žemljo, vzameš krampa. Jaz sem si pa moral vsako jutro izmisljati novo bolezni. Prvi dan po prihodu v naselje je vprašal sanitec: »Kdo je za zdravniški pregled?« Prijavil sem.

»Kaj te boli?« je vprašal zdravnik.

»Glava, in apetita nimam.«

Zdravnik je poverjal. Ta dan sem sprito pomanjkanja apetita pojedel dve kosili. Brigada seveda tega ni videla, ker so bili vsi na delu. Jaz sem se bil zavlek v kuhinjo in se najezel kot bacek. Drugo jutro grem k zdravniku in potarnam:

»Nahod imam, prehladil sem se.«

Zdravnik, dobra duša, pravi:

»Na, fant, popij tele praške. Danes se odpoči, jutri pa na delo.«

Pošteno sem se spočil, pojedel dva zajtrka in dve kosili in pomalem škilil za dekleti.

»Slabo se počutim, v želodcu mi zvija, ponori sem deškrat šel na stranišče.«

Zdravnik me pregleda in pravi:

»Danes moraš jesti prepečec, peti čaj. In ostani v ambulanti.«

Jojme, jo! Ta dan toliko da nisem izdihnil od lakote. Lepga zlodja sem si pričkal.

Zjutraj me vpraša zdravnik: »No, kako se počutiš? In jaz, da bi se čimprej resil ambulante, pravim:

»Zdaj je že bolje. Od včeraj sploh še nisem šel na stran.«

Zdravnik pa mi vseeno da stekleničko nekerumene tekocene. Izpel sem jo. O, da ste bili takrat v moji koži! Kajti bil je ricinus.

»Sedaj greš lahko na delo,« je rekel zdravnik. »Diagona se glasi: Simulant.«

Popoldne je imela brigada sestanek. Pa je prišel na

sto tudi moj primer. Samo posmislite: moji najboljši prijatelji so vstali in me začeli kritizirati:

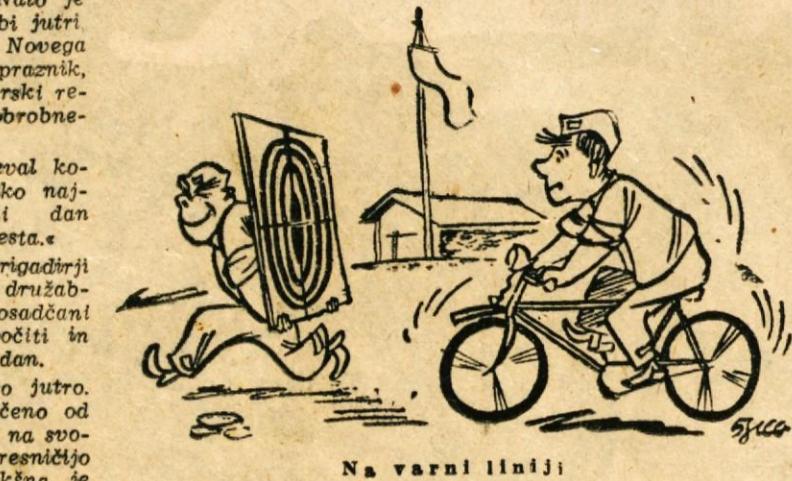
»Mi ne bomo delali za lenute!«

No, lepi tovariši, da jih nisram! Vedno smo si vse delili, zdaj me pa kritizirajo. Vstal sem in rekel:

»O, da bi se le tudi vam kaže takega dogodilo! Jaz pa prem na traso, ne bom več marodiral.«

In vsak dan sem delal na trasi, nikoli več nisem šel k zdravniku. Na koncu sem bil celo poohvaljen, toda ostalo mi je ime: Simulant.

B. Nikolic

Na varni liniji!

Stara in nova cesta

FRANC UREKAR, tajnik vodnika Socialistične zveze v Čatežu, nam je povabil:

Lokalne priključke na Čateške Toplice, cesta proti brežinsku mostu in cesta proti Bregani že asfaltira.

Zadovoljni smo vsi.

Nad hitrim tekom dela, ki je enkrat izmeriti postavljene trakove. Postavili so 320 metrov — je sporočil normirec.

Popoldne je bilo treba še bolj pohititi. Oni na postavljene

ko se bodo vrnili domov, bodo ponosno pripovedovali o njem.

N, ne: tokrat ne gre za junaka znane povesti Ilji-Petrova. Saj je davno umrl, kot trdijo in je zapisano tudi v matični knjigi nekega mesta nekeje ob Črnom morju. Ampak je le vprašanje, če je res umrl. Namreč tako, kot izdihnemo navadni smrtnik... Kajti, če verjamete ali ne, tu, na avto cesti smo mi govorili z nekim Ostatom, Ostatom Zastopnikom, Predstavnikom, Akviziterjem ali kakor se že lahko kak Ostat imenuje pri nas.

Bilo je pred nekaj meseci. Pri vhodu v Glavni stolp se je ustavilo bleščeče vozilce.

Ali je bil to »Opel«, »Mercedes« ali »Fiat 1100« — ne vem, tudi ni važno. Avto se je ustavil prav pod obokom vhoda, šofer je skočil pri s prijaznim poklonom in smehljarem, pomagal dobro razpoloženemu starščku (kot je bilo videti), da se je skočil iz avta. Ves je sijal v svetlobnem tonu od kluboka do čevljev. Hkrati sta dva elegantno oblečena mladeniča zavzela ob njem dirko telesne straže.

»Kje je glavni komandant?« je vprašal na Ostat.

»Pa kakšno zahvalnico in kakšno pooblascilice!«

»Za božjo voljo vendar: le košček pa pira, s katerim nas pooblaščate, da lahko v raznih podjetjih zbiramo prispevke za našo velike skupno stvar. In problem je rešen. Ali ni res enostavno?!«

Nazvoči so spet počeli silno, vendar takrat malo bolj energično. Vse je nenašel podobno postal kristalno jasno. Od zbranih prispevkov bi prav edina vstopna zdrsnila v žep očeta te genialne ideje, nekaj bi je v blagajno podjetja, katero je naš Ostat Veseljko predstavljal, in bodite prepričani, da bi tudi mi dobili tistih dvajset milijonov, kajti sporazum je sporazum na rečem svetinja.

»Visok nišči, na katerem se je ta razgovor začel, je kmalu zdrsnil tako nizko da bi naš gost lahko trčil s celom obenj.«

Ampak osivelj Ostat je tudi takrat v obrohranju svoje straže. Njegova osebna straža je zasedla svoja mesta in »Opel«, »Mercedes«, ali kar je že bil, je odpeljal nasproti novim ide-

Ostat Bender & Comp na avto cesti

jam in načrtom našega neumrlega Ostat-Veselka.

Nekega lepega dne se je od sobe do sebe zaupno lušljalo, da bajka o čudežnem fižolu le ni tako iz trete živita. Kajti pri tovarišu, ki je bil zadolžen glede vprašanja oskrbe, je nek vrli obiskovalce držal na dlani nekaj velikanskih, kot dren zdravil.

»Samо poglej,« je dejal obiskovalec-fizičar, »prav takemale smo pripravili za vas... Kajti mi hočemo naše prečudovite graditelje oskrbeti samo z najboljšo kvaliteto, res: z najboljšo kvaliteto!«

In ljudje, saj jih razumete — gledali so in gledali, slednji pa naročili poln vagon fižola...«

Pošiljka je prispela v naselje. Toda Vrečo so bile namesto s krasnimi belimi zrnji napolnjene z nečim, kar je le rahlo spomnilo na fižol.

Dober tek!...